JBIM
วารสาร
พุทธนวัตกรรม
และการจัดการ
Journal of Buddhist Innovation and Management
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2563
Vol. 3 No. 2 July - December 2020

วารสาร
JBIM พุทธนวัตกรรมและการจัดการ
Journal of Buddhist Innovation and Management

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

จำนวนพิมพ์ : 10 เล่ม

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน
ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

วัตถุประสงค์

เป็นวารสารด้านมนุษย์ศาสตร์ และสังคมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มุ่งเน้นนำเสนอองค์ความรู้ที่เป็นนวัตกรรมทางพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และผลงานทางวิชาการด้านการบริหารจัดการ โดยเปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ที่ปรึกษาวารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ

พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระสุวรรณเมธาภรณ์, ผศ.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระเมธีธรรมาจารย์, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระเทพเวที, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูโสภณพุทธิศาสตร์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระโสภณวชิราภรณ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรณาธิการ:

รศ.ดร. สุรพล สุยะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ:

รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระปลัดระพิน พุทฺธิสาโร, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หัวหน้ากองบรรณาธิการ:

พระมหากฤษฎา กิตฺติโสภโณ, ผศ.ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ทีมบรรณาธิการ:

รศ.ดร. ดวงตา สราญรมย์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
รศ. พล.ท.ดร. วีระ วงศ์สรรค์ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
รศ.ดร. สัญญา เคณาภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ.ดร. ธัชชนันท์ อิศรเดช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร. อัจฉรา หล่อตระกูล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
รศ.ดร. เติมศักดิ์ ทองอินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร. บุษกร วัฒนบุตร มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
ผศ.ดร. สอาด บรรเจิดฤทธิ์ มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด
ผศ.ดร. อุทัย สติมั่น มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร. สมคิด ดวงจักร มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
น.อ.ดร. นภัทร์ แก้วนาค วิทยาลัยการทัพอากาศ
ผศ.ดร. วันชัย สุขตาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
อ.ดร. กฤษณะ ทองแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ผศ.ดร. ธิติวุฒิ หมั่นมี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองจัดการ:

พระสมนึก ธีรปญฺโญ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระนุชิต นาคเสโน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร. สุภัทรชัย สีสะใบ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร. นิกร ศรีราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร. กรกต ชาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศิลปกรรม:

ผศ.ดร. สุริยา รักษาเมือง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร. ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สามเณรเดชาวิชญ์ ก่ายะ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน:

สำนักงานวารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ
มูลนิธิการจัดการเชิงพุทธ เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 093-6359515

จัดพิมพ์โดย:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035-248-000 ต่อ 8555, 8556, 5541. แฟ็กซ์. 035-248-000 ต่อ 8545

วารสาร JBIM พุทธนวัตกรรมและการจัดการ
Journal of Buddhist Innovation and Management

Vol.3 No.2 July - December 2020

Number of prints: 10 copies

Release Date Is 2 Copies Per Year.

Issue 1 January – June.

Issue 2 July – December.

Objective:

It is the journal of humanities and social sciences with objectives to support lecturers, academicians, students and those who are interested in academic work aiming to publicize innovative works in the fields of social sciences, humanities, administration and management sciences. We welcome original articles, both in Thai and English.

Advisory Board of Journal

Prof. Dr. Phra Thepvatjarabundit	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Assoc. Prof. Dr. Phra Theppawaramethi	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Asst. Prof. Phra Suwanmethaphorn	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Assoc. Prof. Dr. Phra Methithammajarn	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Assoc. Prof. Dr. Phra Thepwethi	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Asst. Prof. Dr. Phrakhru Sophonphutthisat	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Phra Sophonvachiraphorn	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Assoc. Prof. Dr. Phrakru Pariyatkkittithamrong	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Asst. Prof. Dr. Phra Udomsitthinayok	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Asst. Prof. Capt. Dr. Pramanlert Atchariyapanyakun	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor:

Assoc. Prof. Dr. Surapon Suyaporm	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assistant Editor:

Assoc. Prof. Dr. Kiettisak Suklueang	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Asst. Prof. Dr. Phrapalad Raphin Buddhisaro	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor in Chief:

Asst. Prof. Dr. Phramaha Krisada Kittisobhano	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editorial Team:

Assoc. Prof. Dr. Duangta Saranrom	Rajapruk University
Assoc. Prof. Lt. Gen. Dr. Weera Wongsan	National Defence College of Thailand
Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom	Rajabhat Maha Sarakham University
Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Assoc. Prof. Dr. Achara Lortrakul	Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
Asst. Prof. Dr. Chonsit Sitisungnoen	Silpakorn University
Asst. Prof. Dr. Butsakon Watthanabut	North Bangkok University
Asst. Prof. Dr. Sa-at Banchoetrit	Stamford International University
Asst. Prof. Dr. Uthai Satiman	Suan Dusit University
Asst. Prof. Dr. Somkid Duangchak	Chom Bueng Rajabhat University
Gp. Capt. Dr. Naphat Kaeonak	Air Force College
Asst. Prof. Dr. Wanchai Suktam	Surindra Rajabhat University
Dr. Kitsana Thongkaeo	Suratthani Rajabhat University
Asst. Prof. Dr. Thitiwut Manmee	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Management Division:

Phra Somnuek Therapanyo	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Phra Nuchit Nakhaseno	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Dr. Suphattharachai Sisabai	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Dr. Nigorn Srirat	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Dr. Korakot Chabundit	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Fine arts:

Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Asst. Prof. Dr. Prasit Phutthasatsattha	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Dechawit Kaya	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Office:

The Office Journal of Buddhist Innovation and Management.

Buddhist Management Foundation

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya 13170

Published by:

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Printing House

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya. 13170.

Call. 035-248 - 000, ext. 8555,8556,5541 Fax. 035-248-000. ext. 8545.

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ : วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ

ARTICLE REVIEW BOARD: JOURNAL OF BUDDHIST INNOVATION AND MANAGEMENT

1.	พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. Prof. Dr. Phra Brahmapundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
2.	พระธรรมรัตนาภรณ์, ดร. Dr. Phra Thammaratanaporn	วัดเขียนเขต จังหวัดปทุมธานี Wat Khian Khet, Pathum Thani Province
3.	พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร. Prof. Dr. Phra Thepvatjarabundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
4.	พระเทพปริยัติเมธี, รศ.ดร. Assoc. Prof. Dr. Phrattheppariyattimethi	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
5.	พระราชวัลภาจารย์, ดร. Dr. Phra Rajwallapajan	วัดหนองหอย จังหวัดราชบุรี Wat Nong Hoi, Ratchaburi Province
6.	พระเมธาวินัยรส, รศ. ดร. Assoc. Prof. Dr. Phramedhavinaiyaros	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย Mahamakut Buddhist University
7.	พระสมุทรวชิรโสภณ, ดร. Dr. Phra Samut Wachirasopon	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
8.	พระพิพัธพัชโรดม Phra Phiphatphatcharodom	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
9.	พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร. Assoc. Prof. Dr. Phrakru Pariyatkkittithamrong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
10.	พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร. Asst. Prof. Dr. Phra Udomsitthinayok	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
11.	พระเมธีวราภรณ์ Phra Metheewaraporn	วัดพนัญเชิงวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา Wat Phananchoeng Worawihan, Ayutthaya
12.	พระครูโอภาสนนทกิตติ์, ผศ.ดร. Asst. Prof. Dr. Phrakhru Opasnonthakit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
13.	พระครูนนทกิจโกศล, ดร. Dr. Phrakru Nonthakitkosol	วัดอ่วมอ่องประชานฤมิต จังหวัดนนทบุรี Wat Uam Ong Prachanarimit, Nonthaburi
14.	พระครูโกศลธรรมานุสิฐ, ดร. Dr. Phrakhru Kosol Thammanusit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
15.	พระครูพิศิษฎ์ประชานาถ, ดร. Dr. Phrakhru Phisitprachanat	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
16.	พระครูวิสุทธิสีลาภิวัฒน์, ดร. Dr. Phrakhru Wisutsilapiwat	วัดไผ่ล้อม จังหวัดสระบุรี Wat Phai Lom, Saraburi Province

17.	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Prof. Dr. Phramaha Hansa Dhammahaso	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
18.	พระมหาสมบูรณ์ วุฑฺฒิกโร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Phramaha Somboon Vuddhikaro	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
19.	พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ภูริปญฺโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Phrakhru Sangkharakchakkrit Phuripanyo	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
20.	พระคมสัน ฐิตเมธโส, ผศ.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Phra Khomsan Titamataso	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
21.	พระมหากฤษฎา กิตฺติโสภโณ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Phramaha Krisada Kittisobhano	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
22.	พระครูวินัยธรเอก ชินว์โส, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Dr. Phrakhruvinaithon Ekk Jinawangso	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
23.	ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Prof. Dr. Boonton Dockthaisong	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
24.	ศาสตราจารย์ ดร. จำนงค์ อดิวัฒนสิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
25.	ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
	Prof. Dr. Thirapat Serirangsan	Sukhothai Thammathirat Open University
26.	รองศาสตราจารย์ อนุภูมิ โชวเกษม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Anuphum Sowkasem	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
27.	รองศาสตราจารย์ ดร. โกนิฏฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Konit Sithong	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
28.	รองศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์ จันตะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Aphinant Chantanee	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
29.	รองศาสตราจารย์ ดร. วิวัฒน์ หามนตรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Wiwat Harmontree	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
30.	รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปู่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Somsak Bunpu	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
31.	รองศาสตราจารย์ ดร. สมชัย ศรีนอก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Somchai Sino	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
32.	รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. SutthiPhong Siwichai	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
33.	รองศาสตราจารย์ ดร. สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Saman Ngamsanit	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
34.	รองศาสตราจารย์ ดร. ธัชชนันท์ อิศรเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

35.	รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ นิยมางกูร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Surin Nitamangkoon	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
36.	รองศาสตราจารย์ ดร. พิเชฐ ทั่งโต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Phichet Thangto	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
37.	รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Pattarapol Chaiyen	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
38.	รองศาสตราจารย์ ดร. เติมศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
39.	รองศาสตราจารย์ วราคม ทีสุกะ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Warakhom Thisuka	Mahamakut Buddhist University
40.	รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ ชิโนกุล	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
	Assoc. Prof. Dr. Chaiyuth Chinokul	National Institute of Development Administration
41.	รองศาสตราจารย์ ดร. โยธิน แสวงดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
	Assoc. Prof. Dr. Yothin Sawaengdee	Mahidol University
42.	รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรโชติ เกิดแก้ว	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
	Asst. Prof. Dr. Teerachoot Kerdkaew	Hua Chiew Chalermprakiet University
43.	รองศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	Assoc. Prof. Phatthana Rueanchaidee	Ramkhamhaeng University
44.	รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
	Assoc. Prof. Dr. Wasana Kaewla	Surin Rajabhat University
45.	รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
	Assoc. Prof. Dr. Suwin Raksat	Mahamakut Buddhist University
46.	รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพงษ์ แก่นอินทร์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
	Assoc. Prof. Dr. Thiraphong Kaenin	Prince of Songkla University
47.	รองศาสตราจารย์ ดร. สรรเสริญ อินทรัตน์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
	Assoc. Prof. Dr. Sansoen Intarat	Suan Dusit University
48.	รองศาสตราจารย์ ดร. จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
	Assoc. Prof. Dr. Chamroen Chuchuaisuwan	Rajamangala University of Technology Srivijaya
49.	รองศาสตราจารย์ ดร. ภักดี โพธิ์สิงห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
	Assoc. Prof. Dr. Phakdi Phosing	Mahasarakham Rajabhat University
50.	รองศาสตราจารย์ ดร. สัญญา เคณาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
	Assoc. Prof. Dr. Sanya Khenaphum	Mahasarakham Rajabhat University
51.	รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
	Assoc. Prof. Dr. Chonwit Chianchit	Srinakharinwirot University
52.	รองศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
	Assoc. Prof. Dr. Phaisan Sansonwisut	Nakhon Sawan Rajabhat University

53.	รองศาสตราจารย์ ดร. กาสัก เต๊ะขันหมาก Assoc. Prof. Dr. Kasak Tekhanmak	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี Thepsatri Rajabhat University
54.	รองศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต สวัสดิ์ผล Assoc. Prof. Dr. Chawalit Sawatphon	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต Suan Dusit Rajabhat University
55.	รองศาสตราจารย์พิเศษ ว่าที่ พ.ต. ดร. สวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล Assoc. Prof. Dr. Sawat Chiratthitikan	กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม Department of Corrections, Ministry of Justice
56.	รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา หล่อตระกูล Assoc. Prof. Dr. Atchara Lotrakun	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
57.	รองศาสตราจารย์ ดร. สำเนียง เลื่อมใส Assoc. Prof. Dr. Samniang Leurmsai	มหาวิทยาลัยศิลปากร Silpakorn University
58.	รองศาสตราจารย์ ดร. วันทนา เนาว์วัน Assoc. Prof. Dr. Wanthana Naowan	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
59.	รองศาสตราจารย์ ดร. ศรชัย ท้าวมิตร Assoc. Prof. Dr. Sornchai Taomitr	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย Mahamakut Buddhist University
60.	รองศาสตราจารย์ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก Assoc. Prof. Dr. Sukit Chaimusik	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย Mahamakut Buddhist University
61.	รองศาสตราจารย์ ดร. จิรายุ ทรัพย์สิน Assoc. Prof. Dr. Chirayu Sapsin	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ Surindra Rajabhat University
62.	รองศาสตราจารย์พิเศษ วิชัย ธรรมชอบ Assoc. Prof. Wichai Thamchop	นักวิชาการอิสระ Independent Scholar
63.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลับพลึง คงชนะ Asst. Prof. Dr. Phlapphlueng Khongchana	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Srinakharinwirot University
64.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนตรี เพชรนาจักร Asst. Prof. Dr. Montri Phetnachak	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ Prince of Songkla University
65.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน Asst. Prof. Dr. Wutthinan Kanthatian	มหาวิทยาลัยมหิดล Mahidol University
66.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วศิน ปัญญาวุธตระกูล Asst. Prof. Dr. Wasin Panyawutatrakun	มหาวิทยาลัยนเรศวร Naresuan University
67.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทัศนีย์ เจนวิถีสุข Asst. Prof. Dr. Thatsani Chenwithisuk	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม Chandrakasem Rajabhat University
68.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน Asst. Prof. Dr. Chonsit Sitisungnoen	มหาวิทยาลัยศิลปากร Silpakorn University
69.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สอาด บรรเจิดฤทธิ์ Asst. Prof. Dr. Sa-At Banchoetrit	มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด Stanford University
70.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. อนันท์ ใจสมุทร Asst. Prof. Lt. Jg. Dr. Anan Chaisamut	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี Surat Thani Rajabhat University

71.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยสร สมบุญมาก	มหาวิทยาลัยนครพนม
	Asst. Prof. Dr. Chayason Sombunmak	Nakhon Phanom University
72.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
	Asst. Prof. Dr. Busakorn Watthanabut	North Bangkok University
73.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด ดวงจักร	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
	Asst. Prof. Dr. Somkhit Duangchak	Chom Bueng Rajabhat University
74.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญชู ภูศรี	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
	Asst. Prof. Dr. Boonchoo Poosri	Ubon Ratchathani University
75.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชชุกร นาคธน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
	Asst. Prof. Dr. Witchukon Nakathon	Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
76.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวาล แอร่มหล้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
	Asst. Prof. Dr. Chatchawan Araemla	Chom Bueng Rajabhat University
77.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุภูมิ เขตจัตุรัส	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
	Asst. Prof. Dr. Chatuphum Khetchatturat	Khonkaen University
78.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุทัย สติมั่น	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
	Asst. Prof. Dr. Uthai Satiman	Suan Dusit University
79.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พานสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
	Asst. Prof. Dr. Apichat Pansuwan	Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
80.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนัสสวาส กุลวงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย
	Asst. Prof. Dr. Manassawas Kullawong	Rajamangala University of Technology Srivijaya
81.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภวานี เผือกบัวขาว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
	Asst. Prof. Dr. Wipavanee Phueakbuakhao	Phetchaburi Rajabhat University
82.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ สนวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
	Asst. Prof. Dr. Seksan Sonwa	Roi Et Rajabhat University
83.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Phadung Wanthong	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
84.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัฐพล เย็นใจมา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Rattapol Yenjaima	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
85.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิติวุฒิ หมั่นมี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Thitiwut Manmee	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
86.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุวัต กระสังข์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Anuwat Krasang	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
87.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุทธนา ปราณีต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Yuttana Praneet	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
88.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ วรรณวิโรจน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	Asst. Prof. Dr. Phonthip Wannawirot	Mahachulalongkornrajavidyalaya University

89.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ธิลาว Asst. Prof. Dr. Prasert Thilao	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
90.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริยา รักษาเมือง Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
91.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒสัน รักขันโท Asst. Prof. Dr. Suwatsan Ragkhanto	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University
92.	อาจารย์ ดร. อนงค์วิชญา สาริบุตร Dr. Anongwitya Saribut	มหาวิทยาลัยรามคำแหง Ramkhamhaeng University
93.	อาจารย์ ดร. วิยะดา วรานนท์วนิช Dr. Wiyada Waranonwanit	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ North Bangkok University
94.	อาจารย์ ดร. กฤษณะ ทองแก้ว Dr. Kitsana Thongkaeo	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี Suratthani Rajabhat University
95.	อาจารย์ ดร. จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ Dr. Chitwimon Khlaisuban	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต Suan Dusit University

บทบรรณาธิการ

วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการนี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2563 คณะกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์โดยคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด ควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ อีกทั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

คณะกองบรรณาธิการขอบพระคุณคณะกรรมการกลั่นกรองบทความทุกท่านที่ได้ใช้ความเพียรพยายามชี้แนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขงานของแต่ละท่านให้ออกมาได้อย่างถูกต้องน่าอ่านเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ และท้ายสุดขอขอบคุณเจ้าของผลงานทางวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ทำให้มีวารสารฉบับนี้มีคุณค่าทางวิชาการที่นำไปสู่การปฏิบัติและเผยแพร่ในวงกว้างและโปรดติดตามฉบับต่อไป

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง

(รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม)
บรรณาธิการวารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ

สารบัญ

กองบรรณาธิการ (1)

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (7)

บทบรรณาธิการ (13)

สารบัญ (16)

บทความวิจัย :

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

พระสุมิตร สุจิตฺโต 1

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พระสุริโย สุชิโต 11

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยาน
แห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

พระอธิการสมคิด กตปุญฺโญ 22

การอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน
โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี

สุมนภัค วรภัทรทรัพย์ 33

ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาล
ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

เชาว์ ศรีอนันต์ 44

การพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

สมชาย ลำภู 59

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

พระจักรพงษ์ อนุตฺตโร 68

ภาคผนวก 78

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง 79

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี*

LIFE QUALITY ON PARFORMANCE PERSONNEL AT SUB DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION MUANG DISTRICT, SING BURI PROVINCE.

พระสุมิตร สุจิตฺโต
Phra Sumit Sucitto
วัดศรัทธาภิรม จังหวัดสิงห์บุรี
Watsatthapirom, Singburi Province
E-mail: sumit08092521@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เปรียบเทียบความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ปัญหาโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต; การปฏิบัติงาน; การบริหาร

Abstract

The objectives To study the opinions on life quality of personnel performance Personnel at Sub district Administrative organization, To find out the obstacles and recommendations for the improvement of life quality of personnel performance Personnel at Sub district Administrative organization. Suggestions Should give the opportunity to develop the ability of personnel.

Keywords: Lite quality; Performance administration improvement; Administration

*Received May 5, 2020; Revised July 8, 2020; Accepted September 10, 2020

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุดภายในจังหวัด รองจากเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ปัญหา สามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง มีอิสระในการบริหารงาน ทั้งด้านบุคลากร และงบประมาณด้วยตนเอง มีหน้าที่หลัก คือจัดทำบริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วย การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (เขมชญานิษฐ์ ประดับพงษ์ และประจักษ์ บัวผัน, 2558) แต่องค์การบริหารตำบลนั้นก็ยัง มีปัญหา คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ ปัญหาโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ปัญหางบประมาณไม่สามารถส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาอบรมความรู้ใหม่ๆ (ธีราภัทร ขัติยะหล้า, 2555)

คุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานและแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดปัจจัยที่มีคุณภาพต่อชีวิตของบุคลากร โดยใช้หลัก 4 ด้าน คือ 1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 2.สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ 3. โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร 4. ความมั่งคงและความก้าวหน้าในงาน เพื่อที่จะเสนอแนะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงการบริหาร เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตของบุคลากร (สุเนตร นามโคตรศรี, 2554)

ดั้งนั้น ข้างต้นผู้วิจัยมีความประสงค์จะศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพในชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพในชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสานวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดบุคลากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 193 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 131 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม (ชุติระ ระบอบ และคณะ, 2552) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. **ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี**

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อความคิดเห็นใน คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร **โดยภาพรวม**

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร	**ระดับความคิดเห็น**		
	$\overline{X}$	**S.D.**	**แปลผล**
1. ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม	3.92	0.483	มาก
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	4.00	0.588	มาก
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ	4.20	0.681	มาก
4. ด้านความมั่งคงและความก้าวหน้าในงาน	4.21	0.545	มาก
รวม	**4.09**	**0.444**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\overline{\mathbf{X}}$ = 4.09, S.D. = 0.444)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ด้านความมั่งคงและความก้าวหน้าในงาน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพในชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร	0.797		0.427		✓
2.	อายุ	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		2.147	0.098		✓
3.	ระดับการศึกษา	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		1.307	0.275		✓
4.	สถานภาพสมรส	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		0.292	0.747		✓
5.	เงินเดือน	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		1.655	0.195		✓
6.	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		4.727	0.001	✓	
7.	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		0.726	0.486		✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า บุคลากรที่ตำแหน่ง ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1.ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม	คนปฏิบัติงานได้เงินน้อยคนไม่ปฏิบัติงานเงินเดือนเท่ากันกับคนที่ทำงานมาก อุปสรรค เจ้านายชอบคนเอาใจ	ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพิจารณาค่าตอบแทนด้วยความรอบคอบ ยุติธรรม
2.ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	มีความแออัด แน่นมากโต๊ะติดๆกันมีผู้มาติดต่อราชการมาติดต่อไม่มีที่นั่งให้บริการ	ปรับปรุงเรื่องแสงสว่างและห้องปฏิบัติงานให้เหมาะสมกันการปฏิบัติงานของแต่ละประเภทและสะดวกสบาย
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ	ปัญหาด้านงบประมาณ ไม่สามารถส่งบุคคลากรเข้ารับการศึกษาได้	ควรมีการให้โอกาสในการพัฒนาความสามารถที่หลากหลาย
4.ด้านความมั่งคงและความก้าวหน้าในงาน	ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น พื้นที่บุคลากร รายได้ ซึ่งมีผลต่อการปรับปรุงกรอบอันตราให้มีจำนวนมากขึ้น และมีระดับที่สูงขึ้น	ควรปรับปรุงกรอบอัตราที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานจริงๆ

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรผู้ตอบแบบสอบถาม คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่มีคุณภาพในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม คือ การพิจารณาให้ค่าตอบแทนที่ชัดเจนเป็นธรรม ไม่เอื้อพวกพ้อง ยึดหลักของประสิทธิภาพและคุณภาพปริมาณของงานที่แท้จริงรวมถึงความทุ่มเทเสียสละความรับผิดชอบ เลื่อนตำแหน่ง เพิ่มเงินเดือนหรือให้โบนัส เป็นการกระตุ้นให้บุคลากรมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ คือ สถานที่ปฏิบัติงานมีความปลอดภัยแล้ว เพราะบุคลากรภายนอกไม่สามารถเข้าพบได้โดยภาระการ เวลาใครจะเข้ามาพอต้องแจ้งล่วงหน้าหรือนัดหมายก่อน และหากมาพบโดยไม่ได้แจ้งก็จะมีเจ้าหน้าที่คอยรับเป็นด่านหน้า จึงถือว่ามีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ คือ โอกาสในการพัฒนาตนเองมีมากพอสมควร เพราะได้มีโอกาสมีประสบการณ์ในการบริหาร อบต. บริหารภายในวัดแก้ปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งมีโอกาสในการเป็นตัวแทนของ อบต.

ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน คือ ในการปฏิบัติงานมีความมั่นคงและมีความก้าวหน้าค่อนข้างมาก เนื่องจากระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงาน ก็ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งบริหารในระดับที่สูงขึ้นมาโดยตลอด จึงกล่าวได้ว่าการปฏิบัติงานอยู่ ณ ปัจจุบันนี้มีความมั่นคง และความก้าวหน้ามาก

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพทั่วไปคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี พบ อยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารทักษะในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรรู้สึกว่าได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอย่างยุติธรรม จัดสวัสดิการต่าง ๆ เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรับผิดชอบของพนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวพิชญ์ เขจรบุตร (2556) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลการวิจัยพบว่าค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าบุคากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่าง มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนาภรณ์ บุญมี (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลตำบลนาดี ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน แตกต่างกัน มีความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า พนักงานมีความรู้สึกมั่นคงในงานที่ทำอยู่ ได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานอยู่เสมอ พนักงานพอใจในความก้าวหน้าที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ แม่กอง (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี” ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน แตกต่างกัน มีการรับรู้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

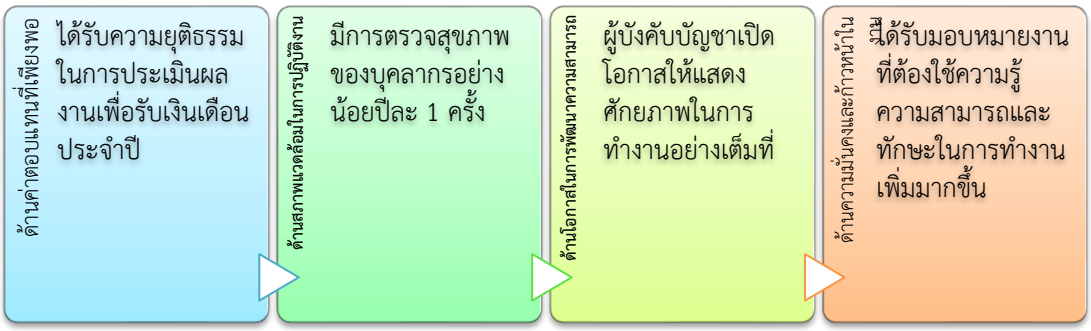

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี” ที่พึงประสงค์ดังนี้

1. ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม

ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่นๆ อย่างเพียงพอกับการมีชีวิตอยู่ได้ตามมาตรฐานที่ยอมรับกันโดยทั่วไป และต้องเป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับงานหรือองค์การอื่นๆ ด้วย

2. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ

ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ คือ สิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางด้านจิตใจ นั่นคือ สภาพการปฏิบัติงานต้องไม่มีลักษณะที่ต้องเสี่ยงภัยจนเกินไป และจะต้องช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกสะดวกสบายและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย

3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ

ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ คือ งานที่ปฏิบัติอยู่นั้นจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้และพัฒนาทักษะความรู้อย่างแท้จริงและรวมถึงการมีโอกาสได้ปฏิบัติงานที่ ตนยอมรับว่าสำคัญและมีความหมาย

4. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน

ด้านความมั่งคงและความก้าวหน้าในงาน คือ ลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากงานจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถแล้ว ยังช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสก้าวหน้า และมีความมั่นคงในอาชีพ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับทั้งของเพื่อนร่วมงานและสมาชิก ในครอบครัวของตน

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

QPO : MODEL

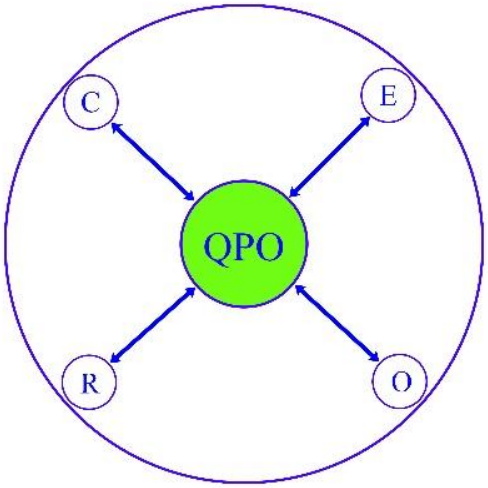

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์งาน อธิบายได้ว่า “คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี” ผู้วิจัยได้ทำการสร้างโมเดล โดยใช้ชื่อ QPO : MODEL (คิวพีโอ โมเดล) ภายใต้ คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี โดยแยกออกดังนี้

Q,P,O = ที่อยู่ในวงกลมที่หนึ่งจึงได้วิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้

1. Q = Quality of Life operation คือ คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน
2. P = Personnel คือ บุคลากร
3. O = Organization in Muang Sing Buri District คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี

C,E,O,R = ที่อยู่ในวงกลมที่สองจึงได้วิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้

1. Compensation is Sufficient and fair คือ ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม
2. Environment for safe operation and health promotion คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ
3. Opportunities for personnel development คือ ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ
4. Regarding the Stability and progress in the ioj คือ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายการกำหนดแนวทางคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ ที่เหมาะสม

2. ควรมีนโยบายการศึกษาการจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขในอนาคตต่อไป

3 ควรมีนโยบายการส่งเสริมมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลดีมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรจัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานที่ดีมากยิ่งขึ้น

2. ควรหาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ควรมีการติดตามประเมินผล ว่าการจัดการความรู้นั้นสำเร็จไปแล้วเท่าใด ไม่สำเร็จเท่าใด เพราะเหตุใด อันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและป้องกันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับจังหวัด ระดับภาค หรือระดับประเทศ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลาย สามารถนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบและนำมาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอื่น ๆ กับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความแตกต่างกันหรือไม่ และอย่างไร

3. ควรมีการศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อื่นๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกันในลักษณะของการเปรียบเทียบผลวิจัยที่ได้ว่าเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลที่แท้จริงและเป็นแนวทางกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง

ชุติระ ระบอบ และคณะ. (2552) *ระเบียบวิธีวิจัย.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอสด์ดี.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตฺติปญฺโญ. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาศนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงราชวิทยาลัย.

รัตนาภรณ์ บุญมี. (2558). *คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลตำบลนาดี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิฑูรย์ เส็งเฮ้า. (2550). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุเนตร นามโคตรศรี. (2554). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมานครราชสีมา.* (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

สุวพิชญ์ เขจรบุตร. (2556, กรกฎาคม - ธันวาคม). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทางานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย,* 5(2), 78.

อนันต์ แม่กอง. (2558). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี.* (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis* (2nd ed). New York: Harper and Row.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

PUBLIC PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF SANUBTAUP SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN WANG NOI DISTRICT OF AYUTTHAYA PROVINCE

พระสุริโย สุขิโต
Phrasuriyo Sukhito
วัดอุดม จังหวัดสุรินทร์
Wat Udom, Surin Province
E-mail: psuriyo2529@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศและรายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ผู้รับผิดชอบและเครื่องมือไม่เพียงพอ ดังนั้น ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และจัดหาเครื่องมือการปฏิบัติงานให้เพียงพอเสมอ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การจัดการสิ่งแวดล้อม; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This Research article was study the level participation of people, compare the participation and study the problems, obstacles and recommendations for public participation in environmental management of sanubtaup sub-district administrative organization in Wang Noi district Ayutthaya province. Using mixed methods. Findings participation of people were at medium level. Base on difference age, education and occupation had different participations, accepting the research hypothesis but different gender and incomes did not have different participations, denies the research hypothesis. Problems and obstacles were as responsibility and instrument were not

*Received May 6, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted September 15, 2020

enough, therefore should increase responsibility people the systematically. and always provide sufficient work tools.

Keywords: Participation; Environmental management; Sub-district Administrative Organization

บทนำ

การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงชีวิตของคนในชุมชน การสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างรู้คุณค่าโดยการมีส่วนร่วมของผู้ได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมนั้น ในปัจจุบันนี้อยู่ที่วิธีการมีส่วนร่วมอยู่ที่การคิดเครื่องมือและเทคนิคของการก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมลงทั้งปริมาณและคุณภาพมีการปนเปื้อนของมลพิษในอัตราที่เพิ่มขึ้นทั้งในดินอากาศน้ำจืดน้ำทะเลอาหารรวมทั้งการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติอย่างรวดเร็ว เช่นน้ำเน่าเสียและขยะในลำคลองที่เป็นปัญหาต่อชุมชนสาเหตุส่วนใหญ่มนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ถูกวิธีไม่เหมาะสมทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิตมากขึ้นส่งผลให้ เกิดการบุกรุกทำลายสิ่งแวดล้อมจนนำไปสู่การเสียสมดุลทางธรรมชาติ (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, 2560)

จากปัญหาดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วยตนเองเพื่อประโยชน์ของตนเองครอบครัว และชุมชนตลอดจนสามารถสนองตอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปของการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนโดยภาครัฐจะต้องคืนอำนาจในการกำหนดการพัฒนาให้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้มีโอกาสในการแสดงความต้องการแสวงหาทางเลือก หรือเสนอข้อเรียกร้องเพื่อปกป้องผลประโยชน์ร่วมของชุมชน (ทวีทอง หงส์วิวัฒน์, 2553) ให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองจนสามารถสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลและการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวแห่งรัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบายการตัดสินใจทางการเมืองการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจรวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (พิรียุตม์ วรรณพฤกษ์, 2553)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็น

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของประชาชนเพื่อให้สามารถรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสานวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4,427 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ, 2561) สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร่ยามาเน่ (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวน ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตฺติปัญโญ, 2557)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของประชาชน

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของประชาชน

(n=367)

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ผลการวิเคราะห์		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดองค์กรรับผิดชอบ	3.32	0.913	ปานกลาง
ด้านการกำหนดนโยบาย	3.34	0.895	ปานกลาง
ด้านการวางแผนดำเนินงาน	3.28	0.839	ปานกลาง
ด้านการบริหารโครงการ	3.28	0.791	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลโครงการ	3.30	0.871	ปานกลาง
ภาพรวม	**3.30**	**0.777**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.30, S.D. = 0.777) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=367)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.650	-	0.100	-	✓
อายุ		2.154	0.093	✓	-
การศึกษา		6.150	0.000	✓	-
อาชีพ		3.991	0.004	✓	-
รายได้		1.264	0.284	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศและรายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการกำหนดองค์กร รับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบยังมีเครื่องมือที่ไม่เพียงพอทำให้มีอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า	ควรเพิ่มผู้รับผิดชอบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่
ด้านการกำหนดนโยบาย	การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมยังขาดการประชาสัมพันธ์เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย	ควรทำประชาพิจารณ์จากพื้นที่ชุมชนเพื่อนำมากำหนดนโยบาย
ด้านการวางแผนดำเนินงาน	ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือน้อยมากในการจัดทำแผนดำเนินงาน	ประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจ
ด้านการบริหารโครงการ	วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการผลทำให้ปฏิบัติงานล่าช้า	ควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ
ด้านการประเมินผลโครงการ	ไม่มีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง	ควรมีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึงเช่นทางอินเตอร์เน็ต เว็บไซต์เป็นต้น

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการกำหนดองค์กรรับผิดชอบ ควรเพิ่มผู้รับผิดชอบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่

ด้านการกำหนดนโยบาย ควรทำประชาพิจารณ์จากพื้นที่ชุมชนเพื่อนำมากำหนดนโยบาย

ด้านการวางแผนดำเนินงาน ควรแนะนำประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจ

ด้านการบริหารโครงการ ควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ

ด้านการประเมินผลโครงการ ควรมีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึงเช่นทางอินเตอร์เน็ต เว็บไซต์เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่ามีการให้ความร่วมมือพอประมาณและยังมีการขาดความร่วมมือเป็นบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด เปี่ยมคล้า (2550) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกานดา จินดามงคล (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญดาศจี ระเบียบกุล (2553) ได้วิจัยเรื่อง “ความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพัฒม์ ลาภจิตร (2550) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานีผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านบุคคลปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านองค์การ ซึ่งหากระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นเพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในขณะที่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต.อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

3.ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1.ประชาชนในพื้นที่บางส่วนและนักท่องเที่ยวยังขาดความร่วมมือในนโยบายการปลูกจิตสำนึกของการรักษาสิ่งแวดล้อมทำให้ผู้รับผิดชอบต้องปฏิบัติหน้าที่ลำบากมากขึ้น 2.การแจ้งผลประเมินยังไม่เปิดเผยให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงผลทำให้ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจในกระบวนการทำงานขององค์การ ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอ

วังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1. ควรมีการวางแผนงานที่จะปฏิบัติงานเวลาที่เหมาะสมลดขั้นตอนถูกกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน 2. ควรกำหนดเพิ่มผู้รับผิดชอบเพื่อเป็นการกระจายหน้าที่จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากขึ้น

องค์ความรู้

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ดังนี้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

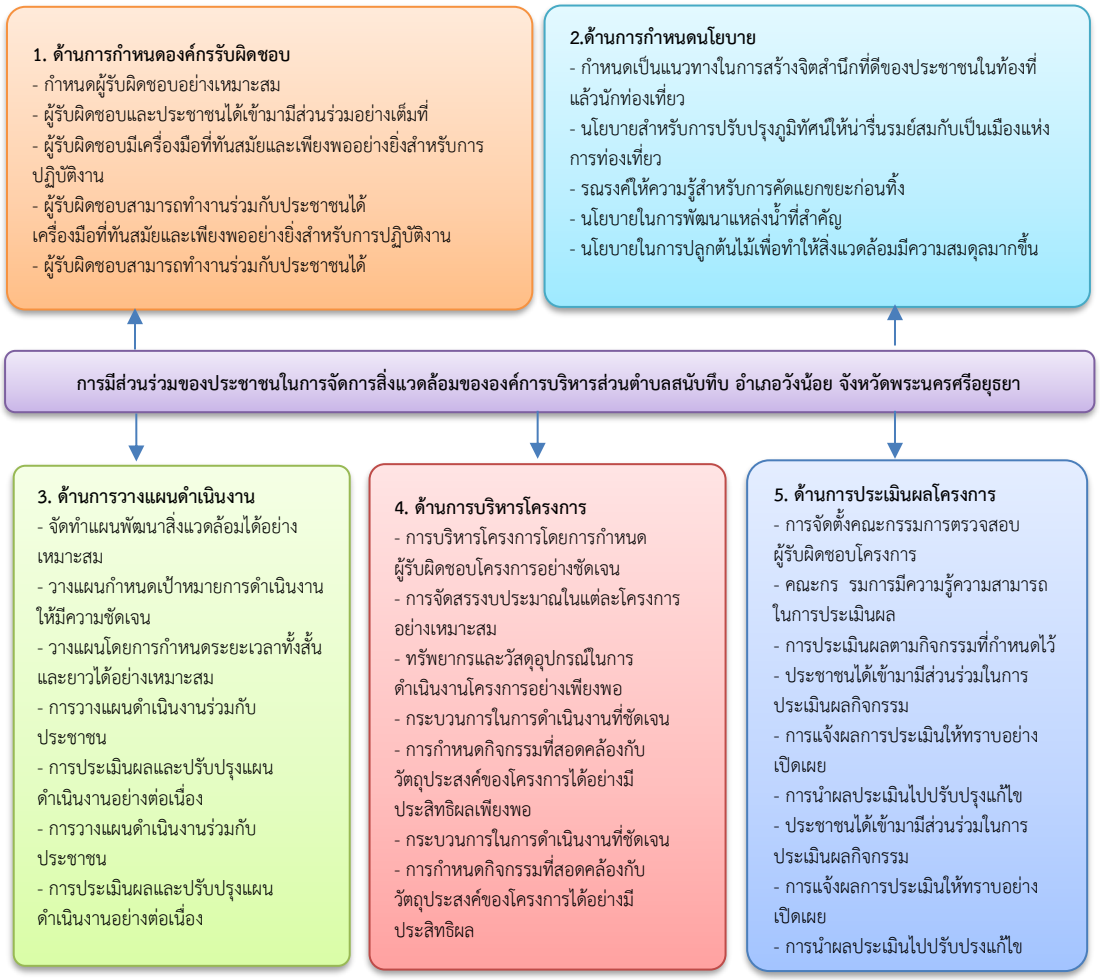

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมประกอบไปด้วย 5 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ

1. ด้านการกำหนดองค์กรรับผิดชอบ

กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถและมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีเครื่องมือที่ทันสมัย

2. ด้านการกำหนดนโยบาย

กำหนดนโยบายโดยการลงพื้นที่รับฟังปัญหาแล้วนำมากำหนดนโยบายต้องคำนึงถึงความคุ้มค่ากำหนดเป็นแนวทางในการสร้างจิตสำนึกที่ดีของประชาชนในท้องที่และนักท่องเที่ยว

3. ด้านการวางแผนดำเนินงาน

จัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้มีความชัดเจนวางแผนโดยการกำหนดระยะเวลาทั้งสั้นและยาวได้อย่างเหมาะสมมีการวางแผนดำเนินงานร่วมกับประชาชน

4. ด้านการบริหารโครงการ

มีการบริหารโครงการโดยการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจนการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการอย่างเหมาะสมมีทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการอย่างเพียงพอมีกระบวนการในการดำเนินงานที่ชัดเจน

5. ด้านการประเมินผลโครงการ

การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผู้รับผิดชอบโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมและมีการแจ้งผลการประเมินให้ทราบอย่างเปิดเผยมีการนำผลประเมินไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อประโยชน์วัดผลสำเร็จในการประเมินโครงการ

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยดังแสดงในแผนภาพดังนี้

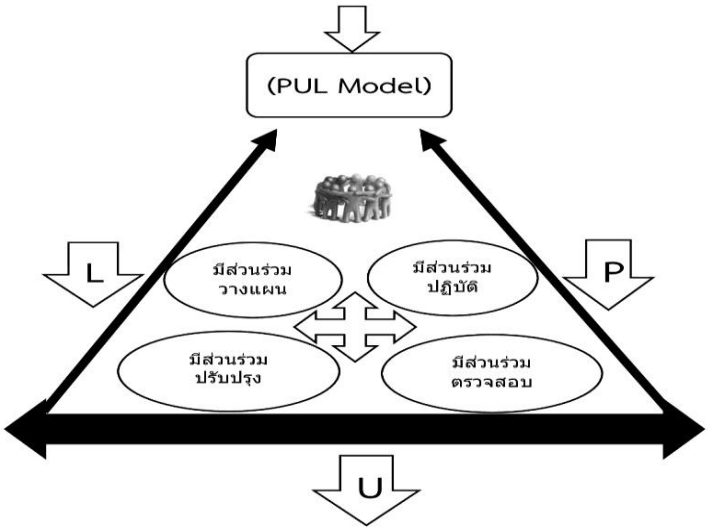

ภาพที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สรุปได้ว่า

P = **participation** หมายถึง การมีส่วนร่วม

U = **unit** หมายถึง ทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งเดียว

L = **Learn and development** หมายถึง เรียนรู้และพัฒนา

เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาการมีส่วนร่วมและเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงานประกอบด้วยการวางแผน–ปฏิบัติ–ตรวจสอบ–ปรับปรุงการดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรม P-D-C-A อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนเรื่อยๆ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรทำประชาพิจารณ์ในการจัดการโดยอาจจะดำเนินโดยการประชุมร่วมกับประชาชนในท้องที่ส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำแผนดำเนินงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและตรงเป้าหมาย

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ของการดำเนินงานขององค์การตลอดถึงประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การในรูปแบบของกิจกรรมที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมโดยตรงในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการร่วมกันในการแก้ไข้ปัญหาในรูปแบบของโครงการและกิจกรรม

3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขผลดำเนินงานที่ไม่มีผลตรงเป้าหรือไม่สำเร็จจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อวางแผนในการจัดการให้ตรงจุดอย่างจริงจังและถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้และรับทราบถึงแผนหรือขั้นตอนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

2. ควรดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่องและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการตามที่มีการจัดจ้างและจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

3. ควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและให้บริการประชาชนด้วยความเป็นธรรมเพื่อสร้างความรู้สึกว่าองค์การและเจ้าหน้าที่รับใช้ประชาชนอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

2. ควรศึกษาวิจัยในแนวการส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมด้วยโดยไม่ปล่อยให้องค์การแก้ไขปัญหาอยู่ฝ่ายเดียว

3. ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะให้ควบคู่กันไปด้วยเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและให้ผลดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์

4. ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การเพื่อเป็นการบูรณาการระหว่างรัฐประศาสนศาสตร์กับพระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

กานดา จินดามงคล. (2558). *การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนการค้นคว้าอิสระ.* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น.

ญดาศจี ระเบียบกุล. (2553). *ความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษา: ตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ. (2557). *เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสุริโย สุขิโต (รุ่งเรือง). (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พิรียุตม์ วรรณพฤกษ์. (2553). *ตอบโจทย์สิ่งแวดล้อมท้องถิ่น: แนวทางการจัดการขยะและน้ำเสีย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

สมคิด เปลี่ยมคล้า. (2550). *พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา. (2560). *พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ*บริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 6. พะเยา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สิริพัฒน์ ลาภจิตร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมชองประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564)*. องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อัดสำเนา).

Yamane, T. (1967). *statistics: An Introductory Analysis* (2nd ed). New York: Harper and Row.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ*

PEOPLE'S PARTICIPATON WITH THE FOREST RESOURCE MANAGEMENT IN TADTON NATIONAL PARK, TAMBOL THAHIN-NGOME, AMPHURE MUANG, CHAIYAPHOOM PROVINCE

พระอธิการสมคิด กตปุญฺโญ
PhraahrtikanSomkhit Katapuñño
วัดโนนม่วงธรรมาราม จังหวัดชัยภูมิ
Wat Non Muang Thammaram, Chaiyaphum Province
E-mail: to40742@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ประชาชนยังขาดความรู้ในการบริหารทรัพยากรป่าไม้ในเชิงอนุรักษ์ ไม่ทราบถึงแนวทางการวางแผน ดังนั้นควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การบริหารจัดการ; ทรัพยากรป่าไม้

Abstract

This article was to study the level of people's participation, to compare the Participation of People's opinion and the problems, obstacles and recommendations for People Participation with the forest resource management in Tadton National Park Chaiyapoom Province, using Mixed Methods. Findings were the level of Participation with the forest resource management by overall were at moderate level. Based on difference was not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were the people still lacked knowledge in forest resource management in the way of conservation, didn't know how to planning guidelines, so should encourage people to participate in the assessment,

*Received May 25, 2020; Revised July 28, 2020; Accepted September 30, 2020

Follow-up, Procedures for carrying out various activities, In the management of forest resources continuously.

Keywords: Participation; Management; Forest resource

บทนำ

ประเทศไทย เคยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ โดยในปี พ.ศ. 2504 มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดถึง 171.02 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งประเทศ แต่จากการสำรวจพื้นที่ป่าของกรมป่าไม้ พบว่า พื้นที่ป่าไม้เหลือเพียง 107 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 33.40 ของพื้นที่ประเทศ แสดงว่าในช่วงระยะเวลา ตั้งแต่ปี 2504 ถึง 2543 รวม 39 ปี มีพื้นที่ป่าลดลง 64 ล้านไร่ หรือลดลงเฉลี่ยปีละ 1.64 ล้านไร่ โดยในภาคตระวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่ามากที่สุดสภาพภูมิศาสตร์ภาคตระวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร ส่งผลให้เกิดระบบการผลิต ด้านเกษตรกรรม พาณิชยกรรม การคมนาคมและปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง แต่การทำลายป่าในภาคตระวันออกเฉียงเหนือก็ไม่ลดน้อยลง เพราะการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ทำให้เกิดความต้องการใช้ประโยชน์ที่ดิน ต้องการพื้นที่ในการผลิตอาหารให้เพียงพอกับความต้องการจนทำให้ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อยู่ใกล้เคียงถูกทำลายลงไป (สมชัย ตั้งอนุรัตน์, 2547).

การพัฒนาประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมากมาย ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมวลมนุษย์และประเทศชาติเนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่คอยค้ำจุนความเจริญในทุก ๆ ด้านของมนุษย์ชาติ จะเห็นได้ว่าประเทศใดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และประชาชนรู้จักหลักวิธีการอนุรักษ์อย่างชาญฉลาดแล้ว ประเทศนั้นมักจะประกอบไปด้วยประชาชนที่มั่งคั่งสมบูรณ์มีความเป็นอยู่สุขสบาย แต่ตรงข้ามกับประเทศที่ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติหรือประชาชนไม่รู้จักวิธีการอนุรักษ์ปล่อยให้ทรัพยากรธรรมชาติต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ประเทศนั้นก็จะพบตัวเองต้องเผชิญกับความตกต่ำทางเศรษฐกิจ มาตรฐานการครองชีพจะถูกกระทบกระเทือนความวุ่นวายต่าง ๆ ก็จะตามมา ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ เป็นอู่ข้าว อู่น้ำ แต่ถ้าประชาชนยังใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ประหยัดขาดหลักการบริหารจัดการทรัพยากรแล้วอนาคตของประเทศก็จะตกอยู่ในฐานะที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง สิ่งใดก็ตามที่มีประโยชน์สามารถสนองตอบความต้องการของมนุษย์แล้วสิ่งนั้น ๆ เกิดขึ้นโดยธรรมชาติก็เรียกได้ว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติทั้งสิ้น ซึ่งสามารถจำแนกออกตามลักษณะกว้าง ๆ ได้เป็น 3 ประเภท คือ (1) ทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่หมดสิ้น (2) ทรัพยากรใช้แล้วจะทดแทนได้หรือรักษาไว้ได้ (3) ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไปหรือทดแทนไม่ได้ ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์ย่อมมีความสัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติโดยตรง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องใหญ่ที่ทุกคนควรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่ง จะถือเป็นหน้าที่ของประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบทั้งหมด ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมทั้งเยาวชน เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็น

สำคัญ จึงจะยังเกิดผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างแท้จริง (เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, 2556)

การบริหารจัดการจึงมีความจำเป็นในชุมชนปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เต็มความสามารถจำเป็นต้องแบ่งหน้าที่การทำงานและมอบหมายให้รับผิดชอบตามความสามารถและความถนัดเพื่อความสำเร็จของชุมชนและลดปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดจากความไม่เข้าใจกันของกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันในชุมชน ซึ่งมีความหลากหลายทั้งทางบุคลิกลักษณะ ความคิด ความต้องการ พฤติกรรมที่มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับภูมิหลังของการเจริญเติบโต ครอบครัว สภาพแวดล้อม การศึกษาและประสบการณ์ เป็นต้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงพบสิ่งที่เป็นต้นเหตุแห่งความไม่เข้าใจกันต้นเหตุแห่งความกระทบกระทั่งกันจนก่อให้เกิดเป็นปัญหาในการอยู่ร่วมกัน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการพูดจากการสื่อสาร การประสานงานที่ไม่เหมาะสม ความไม่เข้าใจความต้องการพื้นฐานนั้นไม่ใช่เป็นต้นเหตุแต่เป็นผล (ปรีชา ช้างขวัญยืน, 2548)

ในเขตพื้นที่ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เป็นชุมชนที่มีการใช้วัฒนธรรมแบบพื้นเมืองท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้มาตลอด นอกจากนี้ชุมชนในเขตพื้นที่ยังได้ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานภาครัฐในลักษณะไตรภาคีในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตนมีพื้นที่ ซึ่งตระหนักชัดว่าทรัพยากรธรรมชาติ คือ ป่าไม้ ดิน น้ำ เป็นของส่วนรวมที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนช่วยกันอนุรักษ์ไว้ให้มีใช้อย่างยั่งยืนตลอดไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ นอกจากนี้ยังสามารถจะได้นำผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้ในการวางแผนการจัดการพื้นที่ป่าเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสานวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชากรที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 5,083 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร่ยามาเน่ (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 371 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตฺติปัญฺโญ, 2557)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน **S.D.** และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ด้าน **โดยภาพรวม**

(n = 371)

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมคิดวางแผน	3.18	0.867	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ	3.18	0.808	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	3.10	0.844	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.34	0.763	ปานกลาง
ภาพรวม	**3.20**	**0.759**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}$ =3.20) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมคิดวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=371)

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.037	-	0.301	-	√
อายุ	-	0.740	0.529	-	√
ระดับการศึกษา	-	1.972	0.082	-	√
อาชีพ	-	7.649	0.000	√	-
รายได้	-	11.000	0.000	√	-

จากตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมสติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมสติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมสติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมสติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมสติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ

ทักษะของผู้บริหาร ฯ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีส่วนร่วมคิดวางแผน	ประชาชนบางส่วนยังไม่ค่อยให้ความสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมคิดวางแผนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านทักษะและวิธีการของการเข้าไปมีส่วนร่วม	ควรมีการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้บ่อยครั้งยิ่งขึ้น
ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ	หน่วยงานภาครัฐขาดการประชาสัมพันธ์ในการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน	ควรจัดให้มีการอบรมจัดเวทีสัมมนาเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ทักษะและวิธีการเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน
ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	การกำหนดนโยบายของรัฐไม่ค่อยมีความชัดเจน การจัดสรรงบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอ	ควรมีการกำหนดนโยบายของรัฐในพื้นที่ป่าไม้ให้มีความชัดเจน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณให้มีความเพียงพอและเหมาะสม
ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	ขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐไม่มีความต่อเนื่อง มีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ข้อกำหนด กฎ ระเบียบและข้องบังคับที่ได้กำหนดไว้	เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐควรจะให้ความสนใจและเอาใจใส่ดูแลสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชน และยึดถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้องบังคับ

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรต้องการให้ผู้บริหารองค์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตามข้อเสนอแนะดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่มีเพียงพอกับผู้ที่มีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย ปราสาทศรี (2553) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบ้านยาง ตำบลห้วยทราย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ น้อยนคร (2551) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอติกานต์ อัครจาคะ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนหมู่บ้านกอข่อย จังหวัดลำพูน ในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ 3 ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ คือ ประชาชนบางส่วนยังขาดเครื่องไม้เครื่องมือในการบริหารจัดการป่าไม้และความรู้ความเข้าใจด้านทักษะ วิธีการของการมีส่วนร่วมและการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งระบบการสร้างความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัญหาและผลที่คาดว่าจะได้รับให้ประชาชนได้ทราบ

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยวิธีวิจัยแบบผสานวิธีอย่างเท่าเทียมกัน (Mixed Methods) สามารถนำไปเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

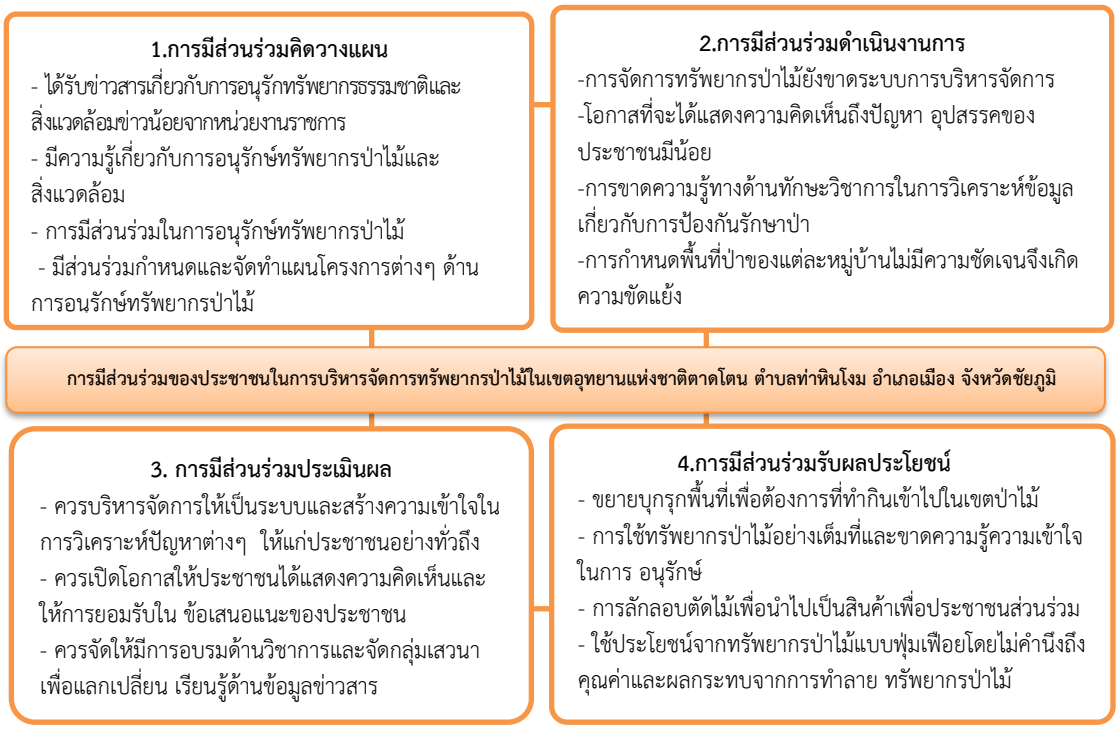

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ” โดยการสังเคราะห์งานวิจัยที่ได้รูปแบบโมเดลใหม่ **P.M 4.4 Model** ดังแผนภาพดังนี้

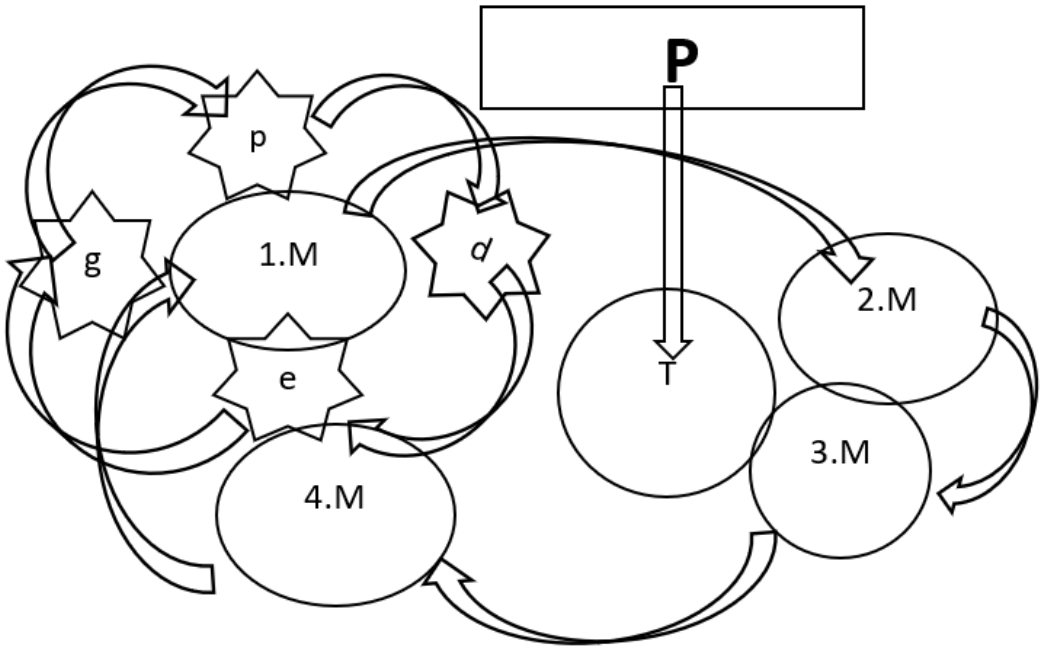

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย สรุปได้ว่า

P= Participate หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิดร่วมวางแผนในการบริหารจัดการมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ภาคส่วน โดเฉพาะประชาชนที่อยู่ท้องที่ เพื่อให้มีความกระตือรือร้นในการช่วยกันแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น

1. M= Man หมายถึง คน การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด ฉะนั้น เป็นเรื่องของบริหารคน

2. M= Money หมายถึง เงิน การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนนี้เรื่องการจัดสรรเงินทอง

3. M= Materials หมายถึง วัตถุดิบ การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน ว่าจะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนนี้เรื่องวัตถุดิบส่วนประในการำเนินงาน

4. M= Management หมายถึง การจัดการ คือกระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่และนี้รวมทุกอย่างเข้าด้วยกันเป็นเรื่องของ การจัดการ คน เงิน วัสดุ จัดการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งหมดคือการบริหารหลัก ๆ 4 อย่าง

P= Participate หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิดร่วมวางแผนในการบริหารจัดการมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ภาคส่วน โดเฉพาะประชาชนที่อยู่ท้องที่ เพื่อให้มีความกระตือรือร้นในการช่วยกันแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น

D= Design หมายถึง การออกแบบหรือกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงาน เป็นการวางแผนสำหรับการปฏิบัติงาน การจัดบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการเตรียมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา

E=valuation หมายถึง การประเมินผล ติดตามผลเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารจัดการ แน่นอนว่าเมื่อมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ไว้ จะทราบได้ว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่นั้น จึงต้องมีการประเมินผล ติดตามผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้ดี

G= Google Sites หมายถึง คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ความเสียสละ เป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานที่คำจุนสังคมไทยให้อยู่รอดปลอดภัยมาได้จนถึงปัจจุบัน บรรพบุรุษของเราเสียสละเลือดเนื้อเพื่อรักษาผืนแผนดินไว้ให้ลูกหลาน ทหาร ตำรวจ เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อป้องกันรักษาประเทศให้มั่นคงและสงบสุข เกษตรเสียสละแรงกายเพื่อผลิตข้าวปลาอาหารให้เราได้บริโภค เป็นต้น

T=Thai Phonetic หมายถึง ทรัพยากรป่าไม้ ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์อื่น ๆ เพราะป่าไม้มีประโยชน์ทั้งเป็นแหล่งวัตถุดิบของปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรคสำหรับมนุษย์ และยังมีประโยชน์ในการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม ถ้าป่าไม้ถูกทำลายลงไปมาก ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น สัตว์ ดิน น้ำ อากาศ ฯลฯ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) นโยบายการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการวางแผนเพื่อการป้องกันรักษาป่า

2) นโยบายด้านการบริหารจัดการป้องกันรักษาป่าให้มีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น

3) นโยบายการกระจายอำนาจในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับองค์กรชุมชนในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ควรส่งเสริมให้ตัวแทนขององค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการป้องกันรักษาป่า

2) ควรศึกษาถึงแผนนโยบายทัศนคติของหน่วยงานในพื้นที่ และองค์กรร่วมต่าง ๆ เพื่อนำมาบูรณาการและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการป้องกันรักษาป่า โดยชุมชนมีส่วนร่วมให้ไปในทิศทางเดียวกัน

3) รัฐบาลควรแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายหลังจากที่มีการวางแผนกลยุทธ์หรือปฏิบัติงานในพื้นที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกวิจัยถึงการส่งเสริมการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

2) ควรศึกษาถึงการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

3) ควรศึกษาวิจัยถึงผลกระทบและแนวทางแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

เอกสารอ้างอิง

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภาการพิมพ์.

ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2548). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานพระพุทธศาสนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตฺติปัญโญ. (2557). *เอกสารประกอบ การสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาศนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมชัย ตั้งอนุรัตน์. (2547). *การใช้ประโยชน์ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินพื้นที่ขอบเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามหลั่น จังหวัดสระบุรี*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารทรัพยากรป่าไม้). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วินัย ปราสาทศรี. (2553). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบ้านยาง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี* (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารทรัพยากรป่าไม้). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมศักดิ์ น้อยนคร. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุตรดิตถ์* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

อติกานต์ อัครจาคะ. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนหมู่บ้านกอข่อย จังหวัดลำพูนในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่.

อภินันท์ จันตะนี. (2549). *การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยทางธุรกิจ*. บัณฑิตศึกษาวิทยาการจัดการ. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สำนักงานทะเบียนจังหวัดชัยภูมิ. (2557). *รายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ 2*. ชัยภูมิ: สำนักงานทะเบียนจังหวัดชัยภูมิ. (อัดสำเนา).

Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis (2nd ed).* New York: Harper and Row.

การอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี*

THE MORAL TRAINING OF MONKS FOR STUDENTS IN BANGPHAEPATHOMPHITTAYA SCHOOL, RATCHABURI PROVINCE

สุมนภัค วรภัทรทรัพย์
Sumonpak Worapattharasap
โรงเรียนมัธยมวัดดอนตูม จังหวัดราชบุรี
Matthayomwatdontoom School, Ratchaburi Province
E-mail: sumonpak.w@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาสภาพ เปรียบเทียบความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี เป็นวิจัยแบบผสานวิธี พบว่าความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัญหาอุปสรรค คือ การฝึกอบรมมีเวลาน้อย ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ขาดการเน้นย้ำในการรักษาศีล ขาดการอบรมให้นักเรียนประยุกต์นำไปใช้จริง ขาดการประเมินผลก่อนและหลังการอบรม ขาดการสนับสนุนการศึกษาธรรมแก่นักเรียน ดังนั้นพระสงฆ์จึงควรมีกิจกรรมฝึกให้เด็กนักเรียนปฏิบัติในการสวดมนต์และนั่งสมาธิ เป็นประจำ

คำสำคัญ: การอบรม; คุณธรรมจริยธรรม; พระสงฆ์

Abstract

This article was to study the satisfaction, to compare the student's opinion and to study the problems, obstacles and suggestions for the moral training of monks for student in Bangphaepathompitthaya school, Ratchaburi province, using mixed methods. Findings were the satisfaction of revealed overall at highest level. The person factors for example, age and grade level influenced on overall views were significantly different at 0.01 levels. Problems and obstacles were as the training has little time, making it not as successful as the sacrament. As a lack of support for students. Lack of training for students to apply lack of evaluation before and after training. Lack of support for the education of the students. Therefore, monks should have activities to train students to practice prayer and meditation on a regular basis.

Keywords: Training; Moral; Monks

*Received June 15, 2020; Revised July 28, 2020; Accepted October 10, 2020

บทนำ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มของเยาวชนทุกคนต่างลงความเห็นตรงกันว่าเยาวชนไทยของเราขาดการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างยั่งยืน คืออาจจะมีอยู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวยไม่เกิดผลที่ถาวร ในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมการเข้าค่ายคุณธรรมเป็นกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมกิจกรรมหนึ่งที่จัดขึ้นในรูปแบบของการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา ได้ศึกษารู้ซึ้งถึงหลักธรรมและรู้จักปฏิบัติธรรมตามสมควรแก่วัย เพื่อนำหลักธรรมไปพัฒนาตนเองและสร้างสร รค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าบนรากฐานที่มั่นคง ซึ่งปัจจุบันการจัดค่ายคุณธรรมเป็นกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับการตอบรับทั้งจากสถาบันการศึกษาหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน สามารถนำทุนทางสังคมที่มีค่า คือสถาบันทางศาสนาให้เป็นที่พึ่งทางใจของคนในสังคมไทย สร้างสังคมแห่งปัญญา

โรงเรียนบางแพปฐมพิทยามุ่งเน้นพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านร่างกายอารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา และมีสุขภาพอนามัยที่ดี ส่งเสริมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมประเพณี สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อ การประกอบอาชีพเพื่อการปรับตนให้มีชีวิตอยู่ในสังคม และชุมชนได้อย่างมีคุณค่า มีความสุขตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง “การอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี” ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเก่ง ด้านดี และด้านมีความสุข เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน และจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนด้านการเรียนการสอนให้พัฒนาตามแนวปฏิรูปการศึกษาแนวใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียน บางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี

2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรีจำนวน 384 คนกลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการสุ่มจากประชากร โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที ค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์เอกสาร และวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม

(n = 196)

การอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี	ระดับความคิดเห็น		
	($\bar{X}$)	(S.D)	แปลผล
ด้านกายภาวนา	4.16	0.292	มาก
ด้านศีลภาวนา	4.16	0.313	มาก
ด้านจิตตภาวนา	4.13	0.350	มาก
ด้านปัญญาภาวนา	4.10	0.354	มาก
ภาพรวม	**4.14**	**0.239**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านกายภาวนา ด้านศีลภาวนา ด้านจิตตภาวนา และด้านปัญญาภาวนา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig	ผลการทดสอบ	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-1.256	-	0.211	-	✓
อายุ	-	9.714**	0.000	✓	-
ระดับชั้น	-	9.977**	0.000	✓	-
อาชีพผู้ปกครอง	-	1.623	0.184	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า อายุและระดับชั้น มีผลให้ความคิดเห็นของการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ไม่พบความแตกต่าง

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี

ด้าน	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
กายภาวนา	การฝึกอบรม มีเวลาน้อย ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร	ควรมีกิจกรรมฝึกให้เด็กนักเรียนปฏิบัติในการสวดมนต์และนั่งสมาธิ เป็นประจำ
ศีลภาวนา	ขาดการเน้นย้ำในการรักษาศีล	ควรสอนให้รู้จักการรักษาศีล และรณรงค์ให้เด็กรักษาศีล 5 ที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ โดยจัดให้เป็นโครงการอบรมและปฏิบัติจริง
จิตตภาวนา	ขาดการอบรมให้นักเรียนประยุกต์นำไปใช้จริง ขาดการประเมินผลก่อนและหลังการอบรม	ควรนำนักเรียนไปปฏิบัติธรรมทุกวันพระ โดยสวดมนต์และให้สงบนิ่งนั่งสมาธิ
ปัญญาภาวนา	ขาดการ สนับสนุนการศึกษาธรรมแก่นักเรียน ขาดการอบรมให้นักเรียนประยุกต์นำไปใช้จริง ขาดการ ประเมินผลก่อนและหลังการอบรม	ควรฝึกให้นักเรียนแก้ปัญหาโดยใช้สติปัญญาพิจารณาไตร่ตรอง ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มีข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านกายภาวนา คือ ควรมีกิจกรรมฝึกให้เด็กนักเรียนปฏิบัติในการสวดมนต์และนั่งสมาธิเป็นประจำ

ด้านศีลภาวนา คือ ควรสอนให้รู้จักการรักษาศีล ภาวนาและปฏิบัติให้ได้ และให้ครูรณรงค์ให้เด็กรักษาศีล 5 ที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ โดยจัดให้เป็นโครงการอบรมและปฏิบัติจริง

ด้านจิตตภาวนา คือ ควรนำนักเรียนไปปฏิบัติธรรมทุกวันพระ โดยสวดมนต์และให้สงบนิ่งนั่งสมาธิ

ด้านปัญญาภาวนา คือ ควรฝึกให้นักเรียนแก้ปัญหาโดยใช้สติปัญญา พิจารณาไตร่ตรอง ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า พระสงฆ์ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะกับกลุ่มเยาวชน ซึ่งมีสถานะเป็นนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรสำคัญของสังคมและประเทศชาติในอนาคต อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสภาพการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรีพบว่าอยู่ในระดับมาก แต่พระสงฆ์ยังคงต้องเอาใจใส่และพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงการเรียนการสอนและเทคนิคที่ใช้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป โดยมี 4 ด้าน คือ ด้านกายภาวนา ด้านศีลภาวนา ด้านจิตตภาวนา ด้านปัญญาภาวนา

1. ด้านกายภาวนา อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกา และกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความยึดถือระเบียบวินัยในชั้นเรียนตามที่ได้ตกลงกันไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระมหาสายลม ธมฺมวาตธาโร (บดีรัฐ) (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพในการบริหารจักชุดการ สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพ เพศ, อายุ, พรรษาและวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการสำนักปฏิบัติธรรม ประจำจังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระสมุห์นภดล นาถธมฺโม (เกษมสุข) (2557) ได้วิจัยเรื่อง “สภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ในโรงเรียนวัดป่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า สภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านการอบรมคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในอันดับสูงสุดที่ 4.19 รองลงมาคือ ด้านเทคนิคการสอน และด้านการเรียนการสอนตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สถานภาพด้านเพศ อายุ และระดับชั้น การศึกษาแตกต่างกัน มีผลทำให้ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ด้านศีลภาวนา อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด ส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติซื่อตรงและมีความจริงใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติจริงใจ ซื่อตรง ไม่โกหกหลอกลวงผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนที่น้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้เท่าทันปัญหาอันเกิดจากเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 แต่ผลดังที่กล่าวมาได้สอดคล้องเข้ากับผลงานวิจัยของพระมหาธานินทร์ ฐิติวีโร (2545) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในจังหวัดศรีสะเกษจากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีอายุแตกต่างกัน ไม่พบว่าแตกต่าง เพราะส่วนมากแล้วมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรมไม่ได้กำหนดหรือมีข้อจำกัดด้านอายุของผู้ที่เข้ามาศึกษา และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระปลัดบำเพ็ญ กิตฺติปาโล (ศิลาธารา) (2557) ได้วิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อความคาดหวังของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก ด้านพฤติกรรมและด้านเนื้อหาสาระในการถ่ายทอด อยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ด้านจิตภาวนา อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดศรัทธายึดมั่นในหลักปฏิบัติความเป็นคนดี มีจิตใจผ่องใส อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาจิตสาธารณะ คิดทำประโยชน์แก่สังคมและเพื่อนมนุษย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และที่น้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาจิตเป็นสาธารณะ คิดทำประโยชน์แก่สังคมและเพื่อนมนุษย์สาธารณะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเตือนใจ ฤทธิจักร (2547) ได้วิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลใน การบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม” จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า บุคลากรมีทัศนะ ต่อธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในระดับปานกลางทุกด้าน และบุคลากรใน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ที่มีอายุและระดับการศึกษาระยะเวลาในการปฏิบัติงานและตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกัน มีทัศนะต่อธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมนตรี กำลังดี (2543) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาอำเภอกะปงสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาศึกษาจังหวัดพังงา” ผลการวิจัยพบว่า

ประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ผลของการวิจัยพบว่า ระดับจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านความมีระเบียบวินัยด้านความกตัญญูตกเวทีความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันมีจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ด้านปัญญาภาวนา อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้เท่าทันถึงปัญหาอันมาจากยาเสพติดของมึนเมา มีจิตใจผ่องใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 รองลงมาคือส่งเสริมให้นักเรียนมีปัญญารู้จักคุณค่าของเวลาและใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และที่น้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีปัญญารู้จักประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 แต่ผลดังที่กล่าวมาได้สอดคล้องเข้ากับผลงานวิจัยของพระมหาธานินทร์ ฐิติวีโร (2545) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในจังหวัดศรีสะเกษ จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีอายุแตกต่างกัน ไม่พบว่า แตกต่าง เพราะส่วนมากแล้วมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรม ไม่ได้กำหนดหรือมีข้อจำกัดด้านอายุของผู้ที่เข้ามาศึกษา และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุมณธา แก่นกูล (2544) ได้วิจัยเรื่อง “จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพะโต๊ะสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชุมพร”ผลการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมจริยธรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบด้านใฝ่รู้ความอดทนความประหยัดความเมตตากรุณาความยุติธรรมนักเรียนมีจริยธรรมอยู่ระดับปานกลาง

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มีดังนี้

ด้านกายภาวนา คือ นักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ

ด้านศีลภาวนา คือ นักเรียนมีความประพฤติซื่อตรง มีจิตสำนึก เป็นคนดี ใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิต

ด้านจิตตภาวนา นักเรียนเกิดศรัทธา เป็นคนดี ทำประโยชน์แก่สังคมและเพื่อนมนุษย์ ช่วยเหลือผู้อื่น สร้างคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดแก่ตนเอง

ด้านปัญญาภาวนา คือ นักเรียนรู้เท่าทันถึงปัญหาอันมาจากยาเสพติด นักเรียนรู้จักใช้จ่ายเงินทอง มีปัญญา นำหลักธรรมมาใช้พัฒนาศักยภาพ มีความคิดสร้างสรรค์

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

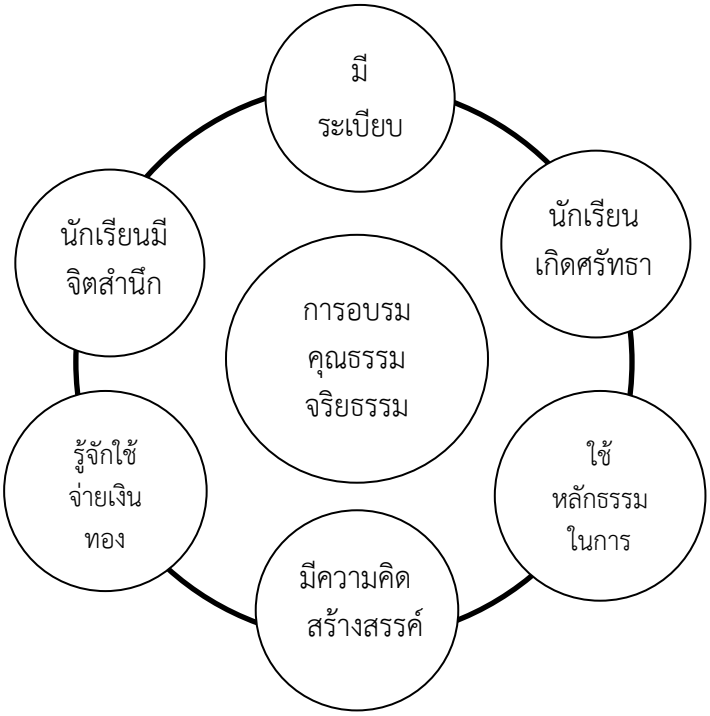

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ นักเรียนเกิดศรัทธา มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึก รู้จักใช้จ่ายเงินทอง มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) โรงเรียนทำข้อตกลงกับวัฒนธรรมจังหวัด สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และองค์กรคณะสงฆ์จัดทำหลักสูตรอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

2) โรงเรียนกำหนดกฎระเบียบการวัดผลของสถานศึกษาว่าด้วยความประพฤติที่ดีของนักเรียนในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) พระสงฆ์ควรให้นักเรียนได้น้อมหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปปรับเปลี่ยนใช้ในการดำเนินชีวิตให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

2) พระสงฆ์ควรส่งเสริม พัฒนา เด็กและเยาวชน ให้มีความพร้อมและรู้เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน

3) พระสงฆ์ควรสร้างความตระหนักในการสร้างสุขภาวะทางจิต สุขภาวะทางสังคม และสุขภาวะทางจิตวิญญาณ หรือปัญญา โดยใช้หลักคำสอนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยรายละเอียดในเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) โดยแบบสัมภาษณ์ รวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) รวมถึงผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง เช่น ครูและผู้ปกครองของ นักเรียน เพื่อจะได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน

2) ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเปลี่ยนกลุ่มการวิจัย จากการศึกษานักเรียนที่กำลังอยู่ในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนบางแพปฐมพิทยา จังหวัดราชบุรี เป็นนักเรียนในพื้นที่อื่นๆ เพื่อเป็นการสำรวจว่า พระสงฆ์ในพื้นที่อื่นๆ มีรูปแบบในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนเป็นอย่างไร

3) ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ ที่พระสงฆ์ใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

กรมการศาสนา. (2550). *ธรรมศึกษาชั้นตรี ฉบับปรับปรุงใหม่ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เตือนใจ ฤทธิจักร. (2547). *ธรรมาภิบาลใน การบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

พระปลัดบำเพ็ญ กิตฺติปาโล (สิลาธารา). (2557). *ความคาดหวังของนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดระยอง* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาธานินทร์ ฐิติวีโร (อินทวี). (2545). *การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในจังหวัดศีรสะเกษ* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาสายลม ธมฺมวาตธาโร (บดีรัฐ). (2554). *ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดสมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสมุห์นภดล นาถธมฺโม (เกษมสุข). (2557). *สภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ในโรงเรียนวัดป่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มนตรี กำลังดี. (2543). *ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอกะปงสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดพังงา* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุมณธา แก่นกูล. (2544) *ศึกษาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพะโต๊ สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดชุมพร* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาล ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*

EFFECIENCY OF PERFORMING DUITES OF MUNICIPAL OFFICERS ACCORDING TO IDDHIPĂDA DHAMMA AT MUEANG MAIAUB-DISTRICT; AMPHAWADISTRICT SAMUT SONGKHRAM PROVNCE

เชาว์ ศรีอนันต์
Chao Srianant
104/4 ม.10 ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
104/4 Moo 10, Mueang Mai Subdistrict, Amphawa District, Samut Songkhram Province
E-mail: chaosrianant25@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามนั้นมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค เจ้าหน้าที่บางคนขาดทัศนคติที่ดีในการทำงาน ดังนั้น ควรกำหนดมาตรการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพด้วยความเพียร เจ้าหน้าที่ขาดความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ควรให้ความสำคัญกับงานและทำงานด้วยความเต็มใจ บุคลากรไม่ใส่ใจการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการประเมินและตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ดังนั้น ควรพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การปฏิบัติหน้าที่; หลักอิทธิบาทธรรม

Abstract

This article was to study the condition and comparison of the Reviews, problems, obstacles and suggestions for efficiency of performing duties of municipal officers according to Iddhipăda Dhamma at Mueang Mai sub-district; Amphawa district; Samut Songkhram province. This mix-method research found that the respondents had an overall opinion at a high level, the different personal factors had no different opinions, therefore rejected the research hypothesis. some officers lack of good attitudes in working, therefore, measures should be prescribed for staff to work with

*Received June 16, 2020; Revised July 30, 2020; Accepted October 10, 2020

their full potential with diligence, some lack of careful discretion in work, therefore should focus on work and work willingly, regarding the attention to the assigned work, the personnel do not pay attention to the performance of their duties. Therefore, staff should develop themselves to be knowledgeable and capable people at all times, the staff did not assess and check the performance, therefore, the work procedures should be kept up to date.

Keywords: efficiency; performing duties; Iddhipāda Dhamma

บทนำ

สังคมมนุษย์เป็นสังคมที่ประกอบด้วยองค์การหรือหน่วยงานนานาชนิด ซึ่งองค์การเหล่านี้จะมีความผูกพันกับวิถีชีวิตมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิด กล่าวคือ มนุษย์ถือกำเนิดมาในโรงพยาบาล ได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษา และประกอบอาชีพในองค์การทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้น องค์การหรือหน่วยงานจึงมิใช่สิ่งแปลกใหม่ แต่เป็นสิ่งที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ องค์การมักเป็นที่รวมของงานและคน โดยงานจะสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับหลักการบริหารและการจัดองค์การเป็นสำคัญ เมื่อใดก็ตามที่ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติขององค์การ ผู้บริหารก็จะสามารถประยุกต์หลักการบริหารองค์การให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการได้ (สมคิด บางโม, 2558)

เทศบาลถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนานมากที่สุด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติการจัดทำบริการสาธารณะ เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น สาระสำคัญประการหนึ่งของเทศบาลตำบลก็คือ การบริหารกิจการในท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้กับประชาชนในเขตเทศบาล เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานได้โดยมีความเป็นอิสระปลอดจากการชี้นำจากรัฐบาล มีความสามารถที่จะสนองความต้องการของพลเมืองในท้องถิ่นได้

จากประเด็นที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นคุณธรรมที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลที่มุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินงานตามแผนงาน ด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน ไม่ท้อถอย และคิดค้นวิธีการแก้ไขปรับปรุงข้อผิดพลาดของงานอย่างสม่ำเสมอ ให้ดีขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยแบบผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 2029 คน (สำนักงานเทศบาลอำเภออัมพวา, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 7 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวม

(n=335)

ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่	ระดับความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านฉันทะ ความพอใจในงานตามที่ได้รับมอบหมาย	4.44	0.459	มาก
ด้านวิริยะ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียร	4.27	0.466	มาก
ด้านจิตตะ การใส่ใจกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	4.27	0.453	มาก
ด้านวิมังสา การตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงาน	4.32	0.453	มาก
โดยรวม	**4.33**	**0.410**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.33, S.D.=0.410) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านฉันทะ ความพอใจในงานตามที่ได้รับมอบหมาย ด้านวิมังสา การตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงาน ด้านวิริยะ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียร และด้านจิตตะการใส่ใจกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.368		0.713		✓
อายุ		0.577	0.631		✓
อาชีพ		0.188	0.904		✓
ระดับการศึกษา		0.161	0.851		✓
รายได้		0.319	0.812		✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

การปฏิบัติหน้าที่	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านความพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย	ขาดความถนัดในงานที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานได้ไม่เต็มศักยภาพ ปฏิเสธงานโดยที่ยังไม่ได้ลงมือทำ	กำหนดมาตรการในการทำงาน ปรับพฤติกรรมของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ควรมอบหมายงานให้ตรงกับสายงานและความถนัดของเจ้าหน้าที่
ด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียร	ขาดความรอบคอบ และความเอาใจใส่ในการทำงาน เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	ควรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจจริง หัวหน้างานควรให้รางวัลตอบแทนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้ดี
ด้านการใส่ใจกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	เจ้าหน้าที่ให้ความสนใจกับสื่อออนไลน์มากเกินความจำเป็น ขาดความเอาใจใส่ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน	ควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประสิทธิภาพ
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงาน	งานของเจ้าหน้ามีมากจนละเลยการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนขาดความรู้ความสามารถในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	พัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีคุณลักษณะตามข้อเสนอแนะดังนี้

ความพอใจในงานที่ ได้รับมอบหมาย คือ 1) ขาดความถนัดในงานที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานได้ไม่เต็มศักยภาพ ปฏิเสธงานโดยที่ยังไม่ได้ลงมือทำ 2) กำหนดมาตรการในการทำงาน ปรับพฤติกรรมของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ควรมอบหมายงานให้ตรงกับสายงานและความถนัดของเจ้าหน้าที่

ด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียร คือ 1) ขาดความรอบคอบ และความเอาใจใส่ในการทำงาน เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย 2) ควรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจจริง หัวหน้างานควรให้รางวัลตอบแทนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้ดี

ด้านการใส่ใจกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย คือ 1) เจ้าหน้าที่ให้ความสนใจกับสื่อออนไลน์มากเกินความจำเป็น ขาดความเอาใจใส่ ขาดมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน 2) ควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประสิทธิภาพ

ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงาน คือ 1) งานของเจ้าหน้ามีมากจนละเลยการประเมินผลการปฏิบัติงานของตน ขาดความรู้ความสามารถในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน 2) พัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรม ของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสภาพประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรม ของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อสภาพประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรม ของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งด้านฉันทะ ความพอใจในงานตามที่ได้รับมอบหมาย ด้านวิริยะ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียร ด้านจิตตะ การใส่ใจกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านวิมังสา การตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงาน เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของพรณิชา เพิ่มพูน (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมพบว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อทำการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นรายด้าน พบว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมา คือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรมและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อันดับน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรม ของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรม ของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพจน์ เจริญขำ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวร ลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนต่อการ บริหารงานของตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกันและระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย แต่ในส่วนของประชาชนที่มีประสบการณ์ การทำงานที่แตกต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

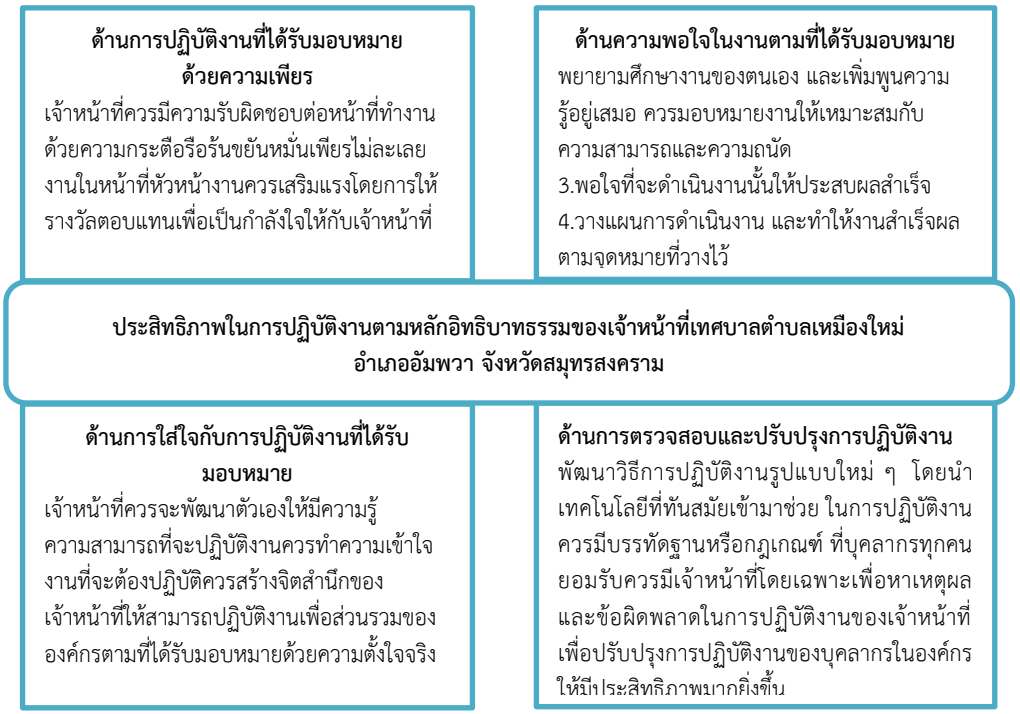

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่พึงประสงค์ดังนี้

ด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียร เจ้าหน้าที่ควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทำงานด้วยความกระตือรือร้นขยันหมั่นเพียรไม่ละเลยงานในหน้าที่ หัวหน้างานควรเสริมแรงโดยการให้รางวัลตอบแทนเพื่อเป็นกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่

ด้านความพอใจในงานตามที่ได้รับมอบหมาย พยายามศึกษางานของตนเอง และเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด

ด้านการใส่ใจกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เจ้าหน้าที่ควรจะพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานควรทำความเข้าใจงานที่จะต้องปฏิบัติควรสร้างจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ให้สามารถปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมขององค์กรตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจจริง

ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงาน พัฒนาวิธีการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ ๆ โดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วย ในการปฏิบัติงานควรมีบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ ที่บุคลากรทุกคน

ยอมรับควรมีเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะเพื่อหาเหตุผลและข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมาก

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัย “ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาทธรรมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) เทศบาลควรมีการร่วมมือกับองค์กรและกำหนดนโยบายมาตรฐานคุณภาพการบริการประชาชนโดยบูรณาการหลักธรรมาภิบาลและพุทธธรรม

2) เทศบาลควรมีการอบรมจัดตั้งกลุ่มจิตอาสาเพื่อช่วยในยามที่เดือดร้อนเพื่อพัฒนาจิตใจตนเองและผู้อื่นให้ดียิ่งขึ้น

3) เทศบาลควรมีการปฏิบัติทำหน้าที่ โดยมีการทำจิตและใบหน้าที่ยิ้มแย้มอยู่เสมอ เพื่อให้คนมาติดต่ออัธยาศัยที่ดีต่อกัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ผู้บริหารเทศบาลควรมอบหมายงานให้ตรงกับสายงานและความถนัดของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

2) เจ้าหน้าที่ควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ควรให้ความสำคัญกับงาน ทำงานด้วยความเต็มใจและอดทน ควรมีความกระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียรในการทำงานไม่ละเลยหน้าที่

3) เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับงานของตน ควรปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมกับคำว่าข้าราชการ

4) เทศบาลควรพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะเพื่อหาข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกับหลักอิทธิบาทธรรมของหน่วยงานอื่นว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

2) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมความเหมือนกัน หรือแตกต่างกันจากการวิจัยครั้งนี้

3) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาระบบการทำงานของการนำหลักอิทธิบาทกับหลักธรรม

เอกสารอ้างอิง

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

พรนิชา เพิ่มพูน. (2551). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

สำนักงานเทศบาลอำเภออัมพวา. (2562). *ฐานข้อมูลบุคลากรเทศบาลตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. สมุทรสงคราม: สำนักงานเทศบาลอำเภออัมพวา.

สุพจน์ เจริญขำ. (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

การพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*

DEVELOPMENT COMMUNITY ACCORDING TO BUDDHISM IN MUEANGMAI SUB-DISTRICT; AMPHAWA DISTRICT; SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

สมชาย ลำภู
Somchai lamphoo
วัดอินทาราม จังหวัดสมุทรสงคราม
Wat Intharam, Samut Songkhram Province
E-mail: Somchai_lamphoo@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนา เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแบบผสานวิธี พบว่า สภาพการพัฒนาชุมชนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัญหา อุปสรรค คือ ผู้บริหารขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง ดังนั้นควรพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารในการพัฒนาชุมชน

คำสำคัญ: การพัฒนาชุมชน; ตามแนวพระพุทธศาสนา; จังหวัดสมุทรสงคราม

Abstract

The objectives of this study were to study conditions of development comparisons of development problems and obstacles of development community according to Buddhism in Mueangmai Sub-district , Amphawa District; Samutsongkram Province. The research used the mixed research method. Findings were The conditions of development community according to Buddhism in Mueangmai Sub-district , Amphawa District; Samutsongkram Province found that all of had moderate. Based on different is found to be different accepting the research hypothesis. Serious damage to community development problems. Should be developed leadership for them.

Keywords: Development Community; According to Buddhism; Samutsongkhram Province

*Received September 2, 2020; Revised October 3, 2020; Accepted October 10, 2020

บทนำ

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันที่สำคัญสถาบันหนึ่งในสถาบันหลักของชาติไทย เป็นที่มาและถ่ายทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ พระพุทธศาสนาจึงเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและวิถีชีวิตของคนไทย ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนา และการจัดระเบียบทางสังคมไทยในด้านต่างๆ ทั้งด้านการปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี จนถึงการดำเนินชีวิตในประจำวัน โดยมีวัดเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักของสถาบันพระพุทธศาสนา มีหน้าที่ถ่ายทอดวิชาการ ศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ไปสู่สังคม วัดจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของสังคมที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคมเป็นอย่างมาก นั้นคือ วัดกับสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดลึกซึ้งจนยากที่จะแยกออกจากกันได้ วิถีชีวิตของผู้คนในสังคมผูกพันกับวัดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย วัดจึงเปรียบเหมือนชีวิตจิตใจหรือจิตวิญญาณของสังคม และในขณะเดียวกันสังคมก็เปรียบเสมือนร่างกาย ที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องอาศัยเกื้อกูลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นวัดและสังคมจะต้องสมานฉันท์ให้ความร่วมมือร่วมใจ และประสานสัมพันธ์อยู่คู่กันตลอดไป

ในทำนองเดียวกันนี้ วัดและพระสงฆ์เป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์และช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมด้วยเช่นกัน ดังนั้นวัดและพระสงฆ์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อชุมชนและสังคม ทั้งนี้แต่ละชุมชนหรือหมู่บ้านต่างมีวัดประจำเป็นศูนย์กลางของการประกอบพิธีกรรมและการทำกิจกรรมต่างๆ วัดเป็นสมบัติร่วมกันของคนทั้งชุมชนหรือหมู่บ้านที่ทุกคนจะต้องช่วยกันอุปถัมภ์ค้ำจุนและช่วยกันปกป้องดูแลรักษา วัดในพระพุทธศาสนาจึงอยู่ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนไทยสืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า วัดเป็นหน่วยงานสวัสดิการใหญ่ที่สุดในชุมชน ที่ช่วยเหลือและแก้ปัญหาต่างๆ ของครอบครัว ชุมชนและสังคมในส่วนรวมได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งเมื่อความเจริญแบบตะวันตกได้เริ่มหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ มากมาย อาทิ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม เป็นต้น ส่งผลให้บทบาทของวัดและพระสงฆ์ลดความสำคัญลงไปมาก และจากการที่สภาพสังคมปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมหรือกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเขตชุมชนเมือง และประการสำคัญคือการที่ประเทศไทยได้พัฒนาประเทศให้มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้น ทำให้สังคมไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมแบบตะวันตกมากยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกันของชุมชนจึงเปลี่ยนแปลงจากสังคมแบบพึ่งพาตนเองมาเป็นสังคมบริโภคนิยม ที่มาพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยม และได้กลายมาเป็นกระแสที่ครอบงำแนวคิด ค่านิยม และวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยเป็นอย่างมาก และจากการที่มุ่งเน้นแต่การพัฒนาทางโลก แต่ละเลยมิติทางธรรม ได้ก่อให้เกิดความเสื่อมถอยทางด้านศีลธรรม และจริยธรรมแก่ผู้คนในชุมชน จึงทำให้ผู้คนในชุมชนเริ่มเหินห่างจากวัดมากขึ้น ซึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมามากมาย

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการพัฒนาในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาด้านสังคม อันถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศไปสู่ความก้าวหน้าที่แท้จริง และในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจะก้าวรุดหน้าไปด้วยดีนั้น ย่อมต้องอาศัยคนที่มีคุณภาพดี เป็นพื้นฐานเบื้องแรก ปัจจัยที่จะช่วยให้คนมีคุณภาพดีนั้น ก็คือ การศึกษา (ก่อ สวัสดิพาณิชย์, 2541) การศึกษาก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี ในขณะเดียวกัน การศึกษาและการพัฒนายังมีความสัมพันธ์กันโดยตรงเพราะการศึกษาอาจมีผลกระทบส่งเสริมต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและสังคมได้

การพัฒนาวัดเพื่อให้วัดเป็นแหล่งสืบทอดพระพุทธศาสนา โดยสร้างสิ่งก่อสร้างที่จำเป็น สร้างด้วยความสวยงาม รักษาเอกลักษณ์ของศิลปะท้องถิ่น อนุรักษ์โบราณวัตถุเก่าแก่ทั้งพระพุทธรูป อาวุธ สิ่งของเครื่องใช้เก็บรวบรวมไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา บทบาทด้านการพัฒนาพระสงฆ์ พระสงฆ์ที่มีอาวุโสควรให้ความสำคัญในการดูแลอบรมสั่งสอนพระสงฆ์ที่อ่อนพรรษาให้เป็นพระสงฆ์ที่มี จริยาวัตรงดงามเป็นที่พึ่งพิงของประชาชน ในกรณีที่พระสงฆ์รูปใดเป็นพระอุปัชฌาย์ ก็ควรจะให้ความสำคัญในการอบรมพระสงฆ์บวชใหม่เป็นพิเศษจนกว่าพระสงฆ์รูปนั้นมีจริยาวัตรที่เหมาะสม พระสงฆ์พึงมีบทบาทในการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นกระแสใหญ่ของโลกที่มีการระดมศาสตร์ทางด้านต่างๆ มาเชื่อมโยงพระสงฆ์จึงควรต้องพยายามศึกษาให้เข้าใจปัญหาสิ่งแวดล้อม และวิธีแก้ไขให้ลึกซึ้งเพื่อจะได้สอนประชาชนได้ถูกต้อง และวัดควรเป็นต้นแบบในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่เกิดความเปลี่ยนแปลง และกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมาก ทั้งทางด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ การเมือง เพราะตั้งอยู่ติดกับเขต ชุมชนเมืองและตลาดน้ำอัมพวา เดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรม ทำสวนลิ้นจี่ สวนส้มโอ และน้ำตาลมะพร้าว คนในชุมชนอยู่แบบต่างพึ่งพากันและกัน เมื่อความเจริญด้านการคมนาคม หรือทางเศรษฐกิจ เช่นมีโรงงานขนาดย่อม มี หมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นในชุมชนหรือบริเวณใกล้เคียง ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอันส่งผลกระทบในด้านต่างๆ แก่ชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนบางส่วนเลิกทำการเกษตร หันมาเป็นลูกจ้างโรงงาน เป็นลูกจ้างบริษัทเอกชน เป็นธรรมดาว่าเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงก็ย่อมมีปัญหาเกิดขึ้นตามมาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม การเมือง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่นปัญหาขยะ และปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งปัญหา เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบในการดำรงชีวิตของคนในจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งสิ้น และจากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้นำชุมชนจึงได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาบูรณาการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนบนฐานของความพอเพียง อยู่ ดีกินดีและมีภูมิคุ้มกันที่ดี ตามนโยบายของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดยอาศัยการมีส่วน ร่วมและความร่วมมือของทุกภาคส่วนในชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมให้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตของ ประชาชนตามบริบทของชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรู้จัก

ใช้ รู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ อันจะเป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างพอเพียงและอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม วิธีการและแนวทางปฏิบัติอย่างไรบ้าง เพื่อพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนและสังคม นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชนสืบไปด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed-Methods Research) กำหนดขอบเขตเนื้อหา ตามแนวคิดของ การพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 3 ด้าน คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาด้านสังคม (2) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ (3) การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร (Population) ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 1,356 คน

กลุมตัวอยาง ไดทำการสุมมาจากประชากร โดยหาขนาดของกลุมตัวอยางจากการใชสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (สุวรีย ศิริโภคาภิรมย, 2546). ได้ขนาดของลุ่มตัวอย่างจำนวน 308 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 11 รูป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบปลายเปิด (Open Ended Question) และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง (Structured Interview)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้อาศัยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที ค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์เอกสาร และวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ด้วย เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

(n = 308)

ลำดับ	การพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา ในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	การแปลผล
1.	ด้านการพัฒนาสังคม	4.62	0.420	มากที่สุด
2.	ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	4.47	0.480	มาก
3.	ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม	4.49	0.461	มาก
ภาพรวม		**4.52**	**0.414**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 3 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบ	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1. เพศ	1.588		0.113	-	✓
2. อายุ	-	13.124**	0.000	✓	-
3. วุฒิการศึกษาสามัญ	-	7.318**	0.001	✓	-
4. อาชีพ	-	18.106**	0.000	✓	-

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการเปรียบเทียบประชาชน ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่มีอายุ วุฒิการศึกษาสามัญ อาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการพัฒนาสังคม คือ ผู้บริหารขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง ปัญหาด้านสังคมมีมาก เช่น ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาด้านอาชญากรรม เป็นต้น ปัญหาส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันถ้วนที ข้อเสนอแนะ ควรพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารในการพัฒนาชุมชน ขอความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาและรีบแก้ไขปัญหาไม่ให้บานปลาย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ในช่วงนี้ประเทศไทยมีปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจจำนวนมาก ส่งผลให้ประชาชนค้าขายไม่ดี จำนวนผลผลิตในชุมชนมีจำนวนมาก ทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ข้อเสนอแนะ คือ เน้นดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและทำราคากลาง ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม คือ ปัญหาด้านขยะในชุมชนมีจำนวนมาก ต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมยังไม่ได้การแก้ไขอย่างเต็มที่ ข้อเสนอแนะ คือ ร่วมมือกับทุกส่วนงาน รณรงค์ให้มีการทิ้งขยะให้ถูกต้องและรณรงค์ให้ประชาชนรักษาสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประชาชน ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 3 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา จันทร์แดง (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน” ผลการวิจัยพบว่า 1) นโยบายการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง มีการ

ดาเนินการในด้านการเพิ่มศักยภาพขององค์กรชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การจัดการความรู้และการเรียนรู้ของคนในชุมชน 2) ชุมชนมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการชุมชน การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากรในชุมชน และการพัฒนาองค์กรในชุมชน 3) รูปแบบใหม่ที่ค้นพบคือ การบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งแบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยในครั้งนี้นำไปสู่ข้อค้นพบใหม่ คือ 1) การมีส่วนร่วมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็งแบบไตรภาคี ได้แก่ องค์กรชุมชน องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคีสนับสนุน 2) ระบบสนับสนุนชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ ระบบความรู้ ระบบข้อมูล ระบบความสัมพันธ์ และมีแนวทางในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง 3) แนวทางในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง คือ แนวทางด้านการฟื้นฟูชุมชน แนวทางด้านการปรับตัวของชุมชน และแนวทางด้านการดำรงอยู่ของชุมชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรสสุคนธ์ ยมกนิษฐ์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษากระบวนการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา” พบว่า กระบวนการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับศรัทธาในฐานะองค์ธรรมที่นำเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ เพราะเมื่อมีศรัทธาแล้ว การนำตนเองเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้สามารถตั้งต้นขึ้นได้ ศรัทธานั้นจะต้องประกอบด้วยปัญญาจนกลายเป็นสัมมาทิฏฐิที่มีคุณภาพ ซึ่งเกิดได้ด้วยปัจจัย 2 ประการ คือ ปรโตโฆสะหรือปัจจัยภายนอกที่มุ่งหมายไปที่กัลยาณมิตร เป็นแหล่งความรู้ที่ดีงาม ถ่ายทอด สั่งสอน อบรม ชี้แนะแนวทางการคิดวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ให้บุคคลสามารถคิดวิเคราะห์พิจารณาหรือโยนิโสมนสิการให้เข้าใจด้วยตนเองได้อย่างเป็นอิสระจนได้ความรู้และได้ประโยชน์ โยนิโสมนสิการจึงเป็นปัจจัยภายใน เมื่อบุคคลมีโยนิโสมนสิการแล้ว สัมมาทิฏฐิจะเกิดขึ้นตามมา และองค์ธรรมต่างๆ ในกระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นตามมาเป็นลำดับเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันไป นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้จะดำเนินไปอย่างได้ผลดี ต้องประกอบด้วยองค์ธรรม คือ ปัญญาวุฑฒิธรรม 4 อินทรีย์ 5 พละ 5 ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้กระบวนการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาบริบูรณ์เป็นขั้นๆ โดยลำดับในวิสุทธิ 7 จนบรรลุจุดมุ่งหมายของกระบวนการเรียนรู้ คือ ปัญญาที่รู้เท่าทันสิ่งทั้งปวงตามความเป็นจริง

2. เปรียบเทียบบประชาชน ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่มีอายุ วุฒิการศึกษาสามัญ อาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรยุทธ กิตติอุดม, (2550) ได้วิจัยเรื่อง “กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน : ศึกษากรณีชุมชนสุขสันต์พัฒนา เขตคลองสามวา” พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ การศึกษา ระยะเวลาการพักอาศัยในชุมชนแตกต่างกัน มีความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้จากการวิจัย

มีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารในการพัฒนาชุมชน ขอความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาและรีบแก้ไขปัญหาไม่ให้บานปลาย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ในช่วงนี้ประเทศไทยมีปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจจำนวนมาก ส่งผลให้ประชาชนค้าขายไม่ดี จำนวนผลผลิตในชุมชนมีจำนวนมาก ทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ข้อเสนอแนะ คือ เน้นดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและทำราคากลาง ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม คือ ปัญหาด้านขยะในชุมชนมีจำนวนมาก ต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมยังไม่ได้การแก้ไขอย่างเต็มที่ ข้อเสนอแนะ คือ ร่วมมือกับทุกส่วนงาน รณรงค์ให้มีการทิ้งขยะให้ถูกต้องและรณรงค์ให้ประชาชนรักษาสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ประชาชนต้องทำข้อตกลงกับผู้นำชุมชน และองค์กรคณะสงฆ์จัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

2) กำหนดแผนการปฏิบัติงานในการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ผู้นำชุมชน ต้องไปปรับเปลี่ยนการใช้กลยุทธ์ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

2) ควรส่งเสริม พัฒนา เด็กและเยาวชน ให้มีความพร้อมและรู้เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยรายละเอียดในเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) โดยแบบสัมภาษณ์ รวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) รวมถึงผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง เช่น พระสงฆ์ ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อจะได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาในตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

2) ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเปลี่ยนกลุ่มการวิจัย จากการศึกษาจากประชากร ในตำบลเหมืองใหม่ เป็น ประชาชนในจังหวัดสมุทรสงคราม

3) ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาชุมชน ใช้เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

ก่อ สวัสดิพาณิชย์. (2541). การศึกษาของไทย. *วารสารการศึกษาแห่งชาติ,* 1(26), 1-10.

รสสุคนธ์ ยมกนิษฐ์. (2553). *ศึกษากระบวนการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วรยุทธ กิตติอุดม. (2550). *กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน : ศึกษากรณีชุมชนสุขสันต์พัฒนา เขตคลองสามวา* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

วิทยา จันทร์แดง (2554). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). *การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย*. นนทบุรี: เอกสารประกอบการประชุมประจำปี.

สุนทร สุนันท์ชัย. (2529). *การศึกษานอกโรงเรียน: เส้นทางที่ไม่สิ้นสุด.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์*

PEOPLE'S OPINIONS ON POLITICAL OFFICE HOLDERS' ETHICS AT VICHIENBURI DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE

พระจักรพงษ์ อนุตฺตโร
Phra Jakkapong Anuttaro
วัดดงเชม จังหวัดเพชรบูรณ์
Wat Dong Chem, Phetchabun Province
E-mail: poonvisetsri@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ สังคมปัจจุบันมักแบ่งชนชั้นระหว่างคนจน คนรวย ทำให้มีการเลื่อมล้ำในสังคมมาก ไม่มีความเสมอภาค ความเลื่อมล้ำทางฐานะ คนรวยชอบเอาเปรียบคนจน คนมีความรู้เอาเปรียบคนด้อยการศึกษามีการใช้อำนาจและปิดบังเปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือการปิดหูปิดตาประชาชนกฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการทุจริตบางมาตรายังมีช่องโหว่ทำให้เกิดการทะเลาะ แบ่งพรรค แบ่งพวกทำให้ประชาชนเอือมระอาประชาชนเกิดการเบื่อหน่าย

คำสำคัญ: ประชาชน; จริยธรรม; ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

Abstract

This research article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for political office holders' ethics at Vichienburi District, Phetchabun Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on the People's opinions on political office holders' ethics at Vichienburi District, Phetchabun Province by overall was at high level. Based on different is found to be different accepting the set hypothesis. Problems and obstacles were that the present social problems were division of social status between the poor and the rich causing social inequality. The rich takes advantage of the poor. The learned takes advantage of the less-learned.

*Received September 28, 2020; Revised October 30, 2020; Accepted November 10, 2020

Political; office holders used authority to conceal or change the data, blindfolding people. The laws of office holders' corruption still have loopholes, causing conflict, desegregation, making People bored.

Keywords: People; ethics; political office holders

บทนำ

ประเทศไทยปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภามายาวนานกว่า 86 ปี แต่ระบอบประชาธิปไตยของไทยยังไม่มีเสถียรภาพ สภาพการเมืองยังอ่อนแอและเผชิญกับวิกฤติหลายครั้ง ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์และมีเสถียรภาพ 'ระบอบประชาธิปไตยของไทยยังล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด การเมืองและระบบราชการของไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการตอบสนองการพัฒนาประเทศและความต้องการของประชาชน มีการทุจริตคอร์รัปชั่นในระบบการบริหารราชการแผ่นดินอย่างกว้างขวาง นักการเมืองและข้าราชการยังนิยมการใช้อำนาจและระบบอุปถัมภ์มากกว่าการใช้กฎหมายซึ่งทำให้ระบบการเมืองขาดความชอบธรรม ระบบราชการไม่มีธรรมาภิบาล เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาได้ไม่เต็มศักยภาพ และสังคมมีความอ่อนแอ สาเหตุพื้นฐานของปัญหาเหล่านี้เกิดจากสังคมไทยมีค่านิยมทางวัตถุสูง การพัฒนาที่ผ่านมาไม่มีดุลยภาพระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจ ไม่มีการรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามอย่างจริงจัง ระบบการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพในการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนประกอบกับระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมก็ไม่อาจควบคุมแก้ไขพฤติกรรมของบุคคลได้ และที่สำคัญผู้บริหารประเทศก็ไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน สิ่งเหล่านี้ทับถมอยู่ในสังคมไทยมานานจนส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบการบริหารประเทศ

วิกฤติทางการเมืองและความแตกแยกในสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้สะท้อนปัญหาสำคัญหลายประการของประเทศ ทั้งการใช้อำนาจอย่างไม่ชอบธรรมของนักการเมือง การทุจริตในวงราชการการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ความเหลื่อมสำในการกระจายรายได้ และความไม่เท่าเทียมของโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ รวมทังปัญหาความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงผลอันเกิดจากโครงสร้างทางอำนาจที่ถูกผูกขาดโดยชนชั้นนำ การบริหารเท่านั้น แต่เกิดจากการย่อหย่อนราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ และการมีกฎหมายที่ขาดสภาพบังคับเท่านั้น แต่เกิดจากการย่อหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของคนในสังคม และรวมถึงการขาดจิตสำนึกด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อประชาชนของผู้บริหารประเทศทั้งนักการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ (อรทัย ทวีระวงษ์, 2545)

สาเหตุการศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าการปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม และการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นวิธีการสร้างจริยธรรมให้แก่คนในชาติอย่างยั่งยืน โดยจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องในบริบทของสังคมไทย สามารถนำหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ประกอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษา

ประเด็นการเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารประเทศและประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาความย่อหย่อนด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนในสังคมไทย กระตุ้นให้มีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารประเทศ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและปรับปรุงการบริหารราชการแผ่นดินให้มีธรรมาภิบาล สร้างมาตรการกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมของสังคมไทย รวมทั้งร่วมกันแก้ไขปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรมและความไร้ระเบียบวินัยที่สะสมมานานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยแบบผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 69,900 คน (แหล่งข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, 2561) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 298 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ **โดยภาพรวม และรายด้าน** (n=398)

จริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
ด้านคุณลักษณะ	3.47	0.80	มาก
ด้านพฤติกรรม	3.68	0.83	มาก
ด้านการตัดสินใจ	4.00	0.83	มาก
รวม	**3.71**	**0.82**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X}$=4.00) ด้านพฤติกรรม ($\bar{X}$=3.68) ด้านคุณลักษณะ ($\bar{X}$=3.47) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวามคิดเห็นของประชาชนต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
			ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-	0.320		✓
อายุ	0.298	0.879		✓
การศึกษา	4.242	0.001*	✓	
อาชีพ	2.444	0.053		✓
รายได้	5.832	0.001*	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

จริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านคุณลักษณะ	ลักษณะที่พบเห็นไม่สามารถบอกจิตสำนึกต่อส่วนรวมได้	ประชาชนต้องศึกษาประวัติก่อนเลือกตั้งครั้งต่อไป
ด้านพฤติกรรม	พฤติกรรมเฉพาะหน้าไม่สามารถสื่อตัวตนได้	ประชาชนต้องช่วยกันตรวจสอบทั้งก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง
ด้านการตัดสินใจ	ไม่ฟังความเห็นจากประชาชนและประชาชนไม่สนใจเข้ามามีส่วนร่วม	ส่งเสริมการทำประชาพิจารณ์และต้องรายงานต่อสาธารณชนก่อนตัดสินใจ

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านคุณลักษณะ คือ ประชาชนต้องศึกษาประวัติก่อนเลือกตั้งครั้งต่อไป

ด้านพฤติกรรม คือ ประชาชนต้องช่วยกันตรวจสอบทั้งก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง

ด้านการตัดสินใจ คือ ส่งเสริมการทำประชาพิจารณ์และต้องรายงานต่อสาธารณชนก่อนตัดสินใจ

อภิปรายผลการวิจัย

ประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายรายด้านดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำทางการเมืองมีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากในการปฏิบัติงานร่วมกันทำกิจกรรมกับประชาชนเพื่อประโยชน์ขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญช์ อินทนู (2550) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก

2. ด้านพฤติกรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี จิตใจอ่อนโยน ทำให้ประชาชนเคารพกติกาข้อบังคับ เพื่อใช้กับสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย โสวจัสสตากุล (2557) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน

เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำทางการเมืองทำงานโปร่งใส ยอมรับมติเสียงข้างมาก และรับฟังเสียงข้างน้อยเป็นหลักการที่สำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาส นาคปฐม (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี” ผลการวิจัย พบว่า การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงต้องการผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามในการปฏิบัติงาน และทำกิจกรรมกับประชาชนเพื่อประโยชนของประชาชน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีจิตใจอ่อนโยน และมีความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิศสมัย หมกทอง (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกช่วงอายุต้องการผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ที่ทุ่มเทความพยายามและเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และทำกิจกรรมกับประชาชน และมีความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเมธ ทองด้วง (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทองอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่การศึกษาต่างกัน ให้ความสำคัญกับจริยธรรมนักการเมืองต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิศสมัย หมกทอง (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่การศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง รายได้ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนทุกอาชีพ

ต้องการผู้นำทางการเมืองที่มีคุณธรรม จริยธรรม น่าเชื่อถือ โปร่งใสในความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุพร ผ่องสุข (2550) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ประชาชนแต่ละช่วงรายได้มีความต้องการแตกต่างกัน คนที่มีรายได้มากแสวงหาอำนาจจากนักการเมืองแต่ประชาชนที่รายได้น้อยจะมุ่งหาเลี้ยงชีพมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิศสมัย หมกทอง (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ” ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ตามความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงาน รู้หลักปฏิบัติในการทำงาน คือ ผู้นำทางการเมืองมีลักษณะบุคลิกที่ดีและมีความยุติธรรม

2. ด้านพฤติกรรม ตามความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี จิตใจอ่อนโยน ทำให้ประชาชนเคารพกติกาข้อบังคับ เพื่อใช้กับสังคม

3. ด้านการตัดสินใจ ตามความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่ทำงานของส่วนราชการทุกหน่วยงานต้องให้มีความโปร่งใสเป็นอันดับแรก

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

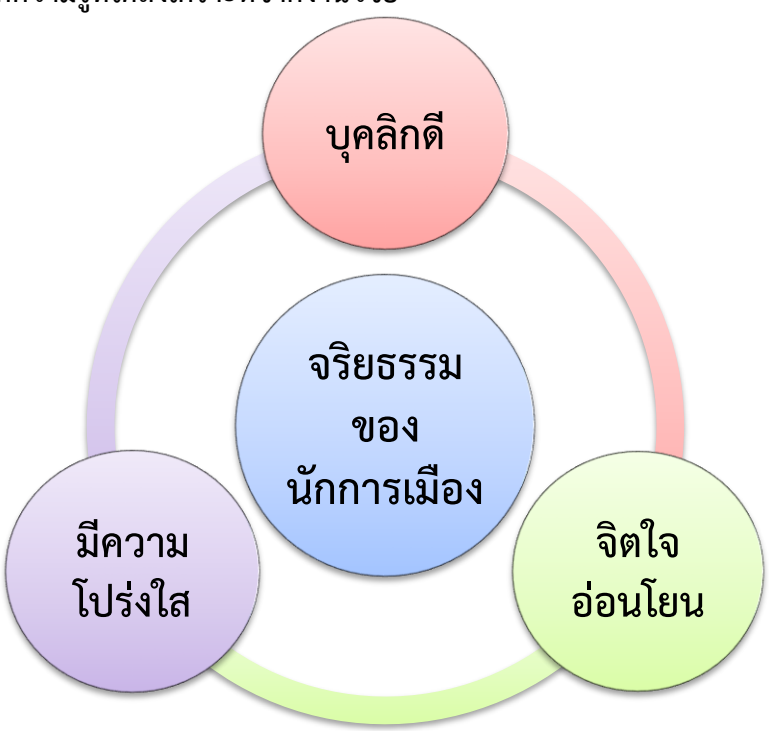

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากงานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นต่อจริยธรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์”

บุคลิกดี มีความยุติธรรม คือ คุณลักษณะที่ดีของนักการเมือง ผู้นำทางการเมืองมีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากในการปฏิบัติงานร่วมกันทำกิจกรรมกับประชาชนเพื่อประโยชนขององค์การ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงาน รู้หลักปฏิบัติในการทำงาน วิสัยทัศน์ทีกว้างไกลและจะได้นำคามรู้ความสามารถมาพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความโปร่งใส นักการเมืองจะต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจ ในโครงการกิจกรรมต่างๆ เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เชื่อถือได้ พูดคำในคำนั้น มีมนุษย์สัมพันธ์ในการทำงานที่ดีมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

มีจิตใจอ่อนโยน เพราะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสดงออกด้วยพฤติกรรมนักการเมือง ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี จิตใจอ่อนโยน ทำให้ประชาชนเคารพกติกาข้อบังคับ เพื่อใช้กับสังคม ผู้นำทางการเมืองมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตัวเอง และช่วยเหลือประชาชนที่มีความทุกข์ยาก เพื่อให้ประชาชนได้กินดีอยู่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเปิดให้มีการประชาสัมพันธ์ ประชุม เสนอแนะ และ แก้ไขปัญหา โดยให้ทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เข้าใจเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และบอกข้อดีข้อเสียในการเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่มีการตื่นตัวในการให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. นำชุมชนหรือหมู่บ้าน ควรให้ความรู้อย่างใกล้ชิดถึงสิทธิเสรีภาพของตนเองที่พึงมี ไม่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ควรให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิมาก ๆ และให้รับรู้ถึงคุณค่าของสิทธิ หรือความสำคัญ เพราะในการใช้สิทธิแต่ละครั้งจะทำให้เราได้ประโยชน์หรือเสียผลประโยชน์อย่างไร จะทำให้ประชาชนได้รับถึงคุณค่าสิทธิที่ตนเองมี

3. ประชาชนควรติดตามตรวจสอบ หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อทำให้ประชาชนไว้วางใจและเชื่อใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่

4. การนำเอาความคิดของประชาชนส่วนมากมาร่วมมือแก้ไขปัญหาให้ประโยชน์มากกว่าปัจจุบัน นำเอาความผิดพลาดในอดีตมาเป็นบทเรียน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและนำไปแก้ไขอย่างจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

จตุพร ผ่องสุข. (2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 15(1), 1-15.

จุฑามาส นาคปฐม. (2559). *การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

เปรม ติณสูลานนท์. (2555). *ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ: จริยธรรมของการบริหารภาครัฐ* เมื่อวันที่ 9 ก.ค.2555. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในการจัดงานครบรอบ 57 ปี คณะรัฐศาสตร์.

พิชัย โสวจัสสตากุล. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีกับความผูกพันต่อองค์การของ พนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.

พิศสมัย หมกทอง. (2554). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบันฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณาราชวิทยาลัย.

สุรเมธ ทองด้วง. (2556). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด* (สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

อรทัย ทวีระวงษ์. (2554). *แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมในส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

รูปแบบเอกสารอ้างอิงวารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือสามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่อง**ใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม - ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA)** โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วย วงเล็บเปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่น ...สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา แซ่หลี (2562) เป็นต้น

2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถา พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์/เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า มาด้วย ตัวอย่างเช่น

“ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักร 4 ประการนี้ เป็นเครื่องเป็นไปแก่มนุษย์และเทวดาผู้ประกอบเป็นเครื่องที่มนุษย์และเทวดาประกอบแล้ว ย่อมถึงความเป็นผู้ใหญ่และความไพบูลย์ในโภคะทั้งหลายต่อกาลไม่นานนัก” (องฺ.จตุกก. 21/31/37) เป็นต้น

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหาสุนันท์ สุนนฺโท และ เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ธิติวุฒิ หมั่นมีและคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกันหรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคนให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงปีปัจจุบันมากที่สุด

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Keown, 2010)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองราย โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Hersey & Blanchard, 2010)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ (Kaiser et al., 2010)

เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ

<u>เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม</u>

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา ทุกเล่มให้อ้างอิงท้ายเล่มด้วยรูปแบบเดียวกันดังนี้

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//*ชื่อพระไตรปิฎก อรรถกถา.*//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

_____. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//*ชื่อหนังสือ*//(ครั้งที่พิมพ์).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

พระมหาสุทิตย์ อาภากโร. (2548). *เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

James, C. (2013). *Office markets & public policy.* Chichester, West Sussex: Wiley.

(3) บทความในหนังสือ

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน ชื่อบรรณาธิการ(บรรณาธิการ).//ชื่อเรื่อง.//(เลขหน้าที่อ้าง).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

พระสุกิจจ์ สุจิณโณ. (2559). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย. ใน ปวิตร ว่องวีระ, *ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม.* (น. 112). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความในวารสาร

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//*ชื่อวารสาร,*//ปีที่(ฉบับที่),//เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ธิติวุฒิ หมั่นมี. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(1), 25-31.

(5) บทความในสารานุกรม

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน/*ชื่อสารานุกรม*//(เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย* (เล่ม 1, อักษร ก, น. 12-16).

(6) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์,/วันที่/เดือน).//ชื่อบทความ.//*ชื่อหนังสือพิมพ์*,//เลขหน้า.

สุชาติ เผือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น. 13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//*ชื่อวิทยานิพนธ์*//(ระดับวิทยานิพนธ์ สาขาวิชา).//สถานที่พิมพ์://สำนักพิมพ์.

พระปลัดสมพงษ์ กวิวโส (หรรษาธาร). (2558). *รูปแบบการบริหารจัดการวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//*ชื่อเรื่อง*//(รายงานผลการวิจัย).//สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

พระมหากฤษฎา กิตฺติโสภโณ. (2562). *รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับวัยรุ่นไทยยุคใหม่ตามหลักพุทธธรรม ผ่านกลไกการขับเคลื่อนโครงการคลินิกคุณธรรมของพระธรรมวิทยากร* (รายงานผลการวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(9) สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.//(ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน).//ตำแหน่ง//[บทสัมภาษณ์].

พระปลัดระพิน พุทฺธิสาโร. (2559, 5 กุมภาพันธ์). อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

(10) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.//(ปีที่เผยแพร่).//*ชื่อเรื่อง*.//สืบค้น วัน เดือน ปี,//จาก/แหล่งที่มาของข้อมูล.

ธรรมะไทย. (2560). *พระพุทธศาสนาในประเทศไทย.* สืบค้น 20 มีนาคม 2560, จาก http://www.dhammathai.org/thailand/thailand.php

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2017). *Who Was The Buddha?.* Retrieved March 20, 2017, from https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha

(11) ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อเรื่อง.//(พ.ศ.,วันที่ เดือนที่ประกาศ).//*ราชกิจจานุเบกษา.//*เล่ม ตอน.//หน้า.

ข้อกำหนดกรมตำรวจ เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและประเภทของรถที่ใช้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่. (2537, 13 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 111 ตอนพิเศษ 30 ง. หน้า 31.

(12) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.//(ปีพิมพ์, วัน เดือน).//ชื่อบทความ.//*ชื่อหนังสือพิมพ์.//*น. หรือ p. หรือ pp. เลขหน้า.

ไทยรัฐ. (2548, 19 เมษายน). เชียร์พระสอนศีลธรรม. *ไทยรัฐ*. น. 3.

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย (8-15 หน้า)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (16 pt) (ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:

บทคัดย่อ (16 pt) (ไม่เกิน 250 คำ)

(16 pt) บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเภทของการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า .....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น พระพุทธศาสนา; การบริหารจัดการเชิงพุทธ; นวัตกรรม

Abstract (16 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as: Buddhism; Buddhist Management; Innovation

บทนำ (16 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า และเขียนให้ครอบคลุมทุกประเด็น)

(16 pt) กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่องที่ทำการวิจัยครั้งนี้ ว่ามีความเป็นมาอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งอ้างอิงที่มาของข้อมูลนั้นอย่างถูกต้อง

(16 pt) กล่าวถึงปัญหาที่นำมาสู่การวิจัย ให้ตรงประเด็นกับเรื่องที่วิจัยและเชื่อมโยงกับพื้นที่วิจัย ปัญหานั้นเป็นปัญหาที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและต้องการได้รับการแก้ไข นำเสนอผลงานวิจัยที่ผู้อื่นได้เคยศึกษาไว้แล้ว พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้และหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยพร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) สรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่คำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย (16 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (16 pt)

(16 pt) เขียนให้ครอบคลุม 5 หัวข้อ ได้แก่ 1. รูปแบบของการวิจัย, 2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ), 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ), 5. การวิเคราะห์ข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (16 pt) (เขียนให้ครบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้)

(16 pt) ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

อภิปรายผลการวิจัย (16 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ (ค้นพบอะไร สะท้อนให้เห็นถึงอะไร สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของใคร พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

องค์ความรู้จากการวิจัย (16 pt)

(16 pt) ระบุองค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยหรือสังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดล และโมเดลมีที่มาจากฐานคิดของแนวคิดหรือทฤษฎีใดอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ (16 pt)

(16 pt) นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย อาทิเช่น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ และหรือข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (16 pt)

(16 pt) รูปแบบการอ้างอิงท้ายเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ American Psychological Association (APA) จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่องต้องตรงกัน

ธิติวุฒิ หมั่นมี. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. *วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ*, 3(1), 25-31.

พระมหาสุทิตย์ อาภากโร. (2548). *เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย* (เล่ม 1, อักษร ก, น. 12-16).

สุชาติ เผือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น. 13.

James, C. (2013). *Office markets & public policy.* Chichester, West Sussex: Wiley.

Sample of Original Research Article Preparation

NAME OF RESEARCH ARTICLE (ENGLISH) (20 pt)

Name of Research Article (Thai) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (English) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (Thai) (16 pt)

Affiliation of the main author (English) (16 pt)

Affiliation of the main author (Thai) (16 pt)

E-mail:

Abstract (16 pt) (Not more than 250 words)

(16 pt) Objectives of this research were: 1. ..... 2. and 3. Populations and sample, research tools, Data collection, Data analysis, Statistics used for data analysis, Findings were as follows: (present only the most interesting research findings) .....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management, Innovation

Abstract (Thai) (16 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

Introduction (16 pt) (should not be more than 4 paragraphs)

(16 pt) mention background of the research topic with brief history as how the topic develops with correct references.

(16 pt) mention problems leading to research directly to the point of the research and relate the matter to locations in which research is conducted on the common problems generally accepted and want them to be solved.

(16 pt) Review related at least 2 concepts and theories to be used as guideline for the research and/or theories related to the research topic with correct references of data sources

(16 pt) Conclude to connect the matters to research questions and objectives of the research

Research Objectives (16 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

Methodology (16 pt)

(16 pt) Write to cover 5 sub-headlines: Research design, Populations and Samples and Key Informants, Research Instrument (quantitative and qualitative), Data Collection, (quantitative and qualitative) Data analysis (quantitative and qualitative), Statistics used to analyzed the data.

Results (16 pt) (Present to cover all set objectives)

(16 pt) results of the research answer all objectives

Figure 1: (Name of the figure, if any))

Source: mention the name of the source

Figure captions .....

.....

.....

.....

.....

.....

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation .....

.....

.....

.....

Discussion (16 pt)

(16 pt) Discuss the research findings according to the research objectives (what is discovered? what is reflected? Is it related to at least two topics of the reviewed research works in chapter 2. Discuss them all with references of data sources

Body of knowledge (16 pt)

(16 pt) Point out the body of knowledge or achievement from the research work. Synthesize the knowledge in form of a model/ Model structure that is concise and easy to understand

Recommendations (16 pt)

(16 pt) Summarize all research findings in brief, concise and to the point with recommendations derived from the research work as to use the research results and recommendation for further research

References (16 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ (8-15 หน้า)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (16 pt) (ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:

บทคัดย่อ (16 pt) (ไม่เกิน 250 คำ)

(16 pt) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น พระพุทธศาสนา; การบริหารจัดการเชิงพุทธ; นวัตกรรม

Abstract (16 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords:3-5 words (16 pt) such as: Buddhism; Buddhist Management; Innovation

บทนำ (16 pt)

(16 pt) เขียนทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาเป็นฐานคิดในวิพากษ์ประเด็นต่างๆในการเขียนบทความวิชาการ

เนื้อหา (16 pt)

(16 pt)

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

สรุป (16 pt)

(16 pt)

เอกสารอ้างอิง (16 pt)

(16 pt) รูปแบบการอ้างอิงท้ายเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ American Psychological Association (APA) จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่องต้องตรงกัน

Sample of Original Academic Article Preparation

NAME OF ACADEMIC ARTICLE (ENGLISH) (20 pt)

Name of Academic Article (Thai) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (English) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (Thai) (16 pt)

Affiliation of the main author (English) (16 pt)

Affiliation of the main author (Thai) (16 pt)

E-mail:

Abstract (16 pt) (Not more than 250 words)

(16 pt) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management, Innovation

Abstract (Thai) (16 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

Introduction (16 pt)

(16 pt)

Content (16 pt)

(16 pt)

Figure 1: (Name of the figure, if any))

Source: mention the name of the source

Figure captions

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation

Conclusion (16 pt)

(16 pt)

References (16 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

JBIM วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ
Journal of Buddhist Innovation and Management

สำนักงานวารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ
มูลนิธิการจัดการเชิงพุทธ เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 093-635 9515, E-mail: journal.bim@mcu.ac.th

